

Tisdagen den 27 september

Kl. 13.00–15.53

---

§ 1 Aktuell debatt om polisens situation

*Aktuell debatt om
polisens situation*

Anf. 1 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka herr talmannen för att han har accepterat denna debatt. Jag vill också tacka övriga partier för att de deltar och vill debattera denna viktiga fråga.

Under lång tid har vi mött larmrapporter om hur situationen för den svenska polisen ser ut. Signalerna är alltmer oroväckande. Vi måste ta dem på större allvar. Regeringen måste visa tydligare ledarskap. Vi ser resursbrist, personalbrist, missnöje med lönerna och poliser som säger upp sig i förtvivlan. En stor och viktig omorganisation har kommit att bli en allt större påfrestning för hela polisväsendet. Vi ser sexuella ofredanden på sommarens musikfestivaler, bilbränder och upplopp och stöldlikor på landsbygden. Oron och otryggheten runt om i hela landet tillåts att växa. Det är en allvarlig utveckling.

Vi har träffat representanter för såväl Polisförbundet som verksamma poliser för att få en bild av situationen. Det är ingen ljus bild som har mött oss. Det stärker oss i uppfattningen att de resurstillskott och de lagskärpningar som Centerpartiet föreslår är helt nödvändiga och att krisen inom polisen kräver handlingskraft här och nu – inte sedan, utan här och nu.

Runt om i Sverige finns tusentals poliser som gör enastående insatser. De gör sitt yttersta. Men många av dem ställer samma fråga som jag kommer att ställa i den här debatten: Hur ska vi kunna förbättra situationen för svensk polis?

Låt debatten börja!

(Applåder)

Anf. 2 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka Centerpartiet och oppositionen för initiativet till denna debatt.

För två år sedan kom en enig riksdag, polisfack och polisleddning överens om en ny polisorganisation. Bakgrunden var en lång rad år av fallande utredningsresultat och en känsla av att det trots stora ekonomiska tillskott var svårt att skönja en positiv förändring med en brottslighet som har utvecklats och krävt alltmer av samordning över länsgränserna. Det kom att bli den största omorganisationen av svensk polis sedan 1960-talet. Även om stora förhoppningar knöts till reformen trodde knappast någon att den skulle gå att genomföra helt smärtfritt.

Jag tror att den dåvarande regeringen, riksdagen, Genomförande-kommittén, polisledningen och polisfacket arbetade med de allra bästa intentioner. Men ingen kunde vid den här tiden veta vilken dramatiskt förändrad omvärld och framtid som väntade. Man kunde inte veta hur IS landvinningar och kriget i Syrien skulle driva miljontals människor på flykt. På ett år kom 163 000 asylsökande till Sverige – fler än någonsin tidigare. För att garantera ordning och säkerhet fattade regeringen för första gången på 20 år beslut om att införa inre gränskontroller. Flera terrordåd i vår omvärld har lett till förhöjd terrorberedskap och ett behov av att utveckla vår förmåga att förebygga, försvåra och förhindra terrorbrott. Allt detta skedde samtidigt som polisens nya organisation sjuösattes. Det har självklart påverkat och skapat stora påfrestningar för svensk polis.

Det finns också, precis som vid alla större omorganisationer, beslut som blev fel, saker som borde ha gjorts annorlunda och rutor och streck som inte klarade av mötet med den krassa verkligheten. Strax kommer Statskontorets första delutvärdering av reformen. Jag kan vara mycket tydlig: Målet är inte världens vackraste omorganisation. Målet är tryggare medborgare och minskad brottslighet.

Vi har ett gemensamt ansvar för att korrigera brister men också för att bygga vidare på sådant som har blivit bra. Trots allt som skrivs och sägs om svensk polis görs varje dag stordåd av 29 000 hårt arbetande medarbetare. Ta Södertälje, där det fanns stora problem med gäng och med grov organiserad brottslighet. Efter en stor insats där kommun, myndigheter och polis samarbetade är Södertälje nu en betydligt tryggare plats än tidigare. Ta Trollhättan, där polisen lyckades oskadliggöra gärningsmannen Anton Lundin Pettersson 45 sekunder efter att man kommit till platsen. Ta Botkyrka utanför Stockholm, där polisen kraftsamlar och där det i dag jobbar dubbelt så många poliser som tidigare. Ta utvecklingen i Göteborg, där man under lång tid hade mycket svårt att få fällande domar i de många skjutningar som drabbat staden. Men efter Vårväderstorget lyckades man i en gedigen utredningsinsats koppla åtta gärningsmän till mordet. Tingsrätten dömde dem till livstid för mord och till 14 års fängelse för medhjälp till mord.

Redan i våras sköt regeringen till betydande resurser för att Polismyndigheten skulle kunna hantera den ökade arbetsbelastningen. För två veckor sedan presenterade jag och finansministern ytterligare åtgärder. Vi satsar under de närmaste åren över 2 miljarder kronor mer på polisen. Polisen kommer även att kunna använda sitt anslagssparande under kommande år. Det innebär naturligtvis en rejäl ökning av antalet poliser, men det innebär också att vi kan förbättra arbetsmiljö och arbetsvillkor för polisen.

Vi kommer noga att följa resursbehovet och resultaten framåt och se till att polisen har goda förutsättningar att klara sitt uppdrag. Men om vi ska frigöra resurser för kärnverksamheten måste vi också ifrågasätta om allt det vi gör i dag verkligen behöver göras av polisen. Därför föreslår vi också ett antal renodlingar av polisens arbetsuppgifter.

Samhället behöver visa snabba, tydliga och rättssäkra reaktioner mot ungdomar och återfallsförbrytare. Jourdomstolar behöver prövas mot den här typen av brottslighet. Vi vill även se smartare påföljder för unga. Vi vill göra det möjligt att med fotbojans hjälp döma till husarrest på kvällar och helger så att man ska kunna gå kvar i skolan men inte kunna vara ute och ränna och ställa till sattyg.

Polis, räddningstjänst och ambulanspersonal har alltför länge vittnat om en utveckling med mer hot och våld. Att ge sig på den som är satt att hjälpa andra är rent ut sagt för jävligt. Vi måste arbeta långsiktigt och förebyggande för att förbättra situationen. Men vi måste också skärpa straffen för den som attackerar blåljuspersonal.

Vi har vidtagit en rad åtgärder för att stärka samhällets motståndskraft mot den grova organiserade brottsligheten. Så sent som den 1 juli trädde ett tjugotal nya lagar i kraft. Vi inför sekretessbrytande bestämmelser och öppnar upp för lokalt myndighetssamarbete. Vi gör det möjligt att döma gängledare för att de inte har förhindrat brottslighet som de känner till. Vi utreder införandet av hemlig dataavläsning så att de hemliga tvångsmedlen kan användas även mot dem som använder sig av krypterade plattformar såsom Viber och Skype.

Det handlar om utökad förvärvande, alltså att det är lättare att förverka brottsvinster för den som döms för allvarlig brottslighet. I Stockholm stoppade polisen så sent som förra helgen en grovt kriminell person i en Porsche Cayenne. I stället för att ge sig ut i krognatten fick han lämna ifrån sig Porschen och gå hem. Han fick också lämna ifrån sig klockor och smycken värda över 500 000 kronor.

Steg för steg förstärker vi polisresurserna i socialt utsatta områden. Steg för steg gör vi det svårare att vara kriminell.
(Applåder)

Anf. 3 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Svensk polis måste fungera. Dramatiskt fallande utredningsresultat, larmrapporter, en polis som alla gånger inte rycker ut vid brottslighet och svårigheten att komma fram till polisen på telefon kombinerat med stora utmaningar är exempel på att polisen har allvarliga problem. Listan på tillkortakommanden kan göras mycket längre. Kritiken står som spön i backen, och den rör stort som smått. Man har ibland svårt att sortera ut om det över huvud taget är något som sker som är rätt, och det är bra att det lyfts fram att det också finns ett och annat som hanteras rätt.

Polisens huvuduppgift är att ingripa mot och utreda brott. Ingen annan har den uppgiften. Polisens unika samhällsuppdrag gör att det ställs och ska ställas krav på myndighetens effektivitet, kompetens och måluppfyllelse.

De senaste åren har polisen fått allt svårare att klara sina uppgifter. Andelen uppklarade brott var förra året den lägsta på 16 år. Det är inte en entydig trend nedåt vi har sett, utan vi har haft en och annan uppgång också. Men nu det här sista året har vi sett en nedgång.

När jag diskuterade den här frågan med inrikesministern i förra veckan var beskedet att det kommer att bli ännu sämre – ännu sämre än vad vi har sett på väldigt lång tid.

Vad tänker regeringen göra åt det? Regeringen och inrikesminister Anders Ygeman måste ta de här problemen på allvar. Det räcker inte med att lyssna eller att följa utvecklingen. Det krävs tydliga besked, och det krävs initiativ.

Regeringen har bett Brottsförebyggande rådet att utreda orsakerna till den låga brottsuppkvaringen. Det är ju bra, men vi kan inte vänta på en utredning som tar lång tid, utan vi måste ta itu med sådant där det redan

finns kunskap om bristerna. Väl beprövad teknik och rutiner som fungerar när de används lyfter faktiskt brottsuppleringen, och vi ser det på vissa håll.

Varför inte se till att sprida kunskaperna och ställa krav på förstahandsinsatser så att man gör brottsplatsundersökningar, tar vara på bevis och vittnesmål och tillför DNA-registret nya uppgifter och så vidare? Det finns massor som kan göras här och nu som inte kräver någon som helst analys och som kan förbättra sådant som vi vet fungerar dåligt.

En av grundidéerna med polisreformen och den nya organisationen var att man skulle arbeta mer effektivt över hela landet och över gamla revirgränser. Vi ser fortfarande väldigt lite av det. Ofta får vi ändå höra att alla problem beror just på den här polisreformen. Att genomförandet inte i varje del fungerat råder det ingen tvekan om, och vi får den här rapporten från Statskontoret. Det är självklart att uppenbara brister ska rättas till. Jag tror inte ens att det är politiskt kontroversiellt. Jag tror att vi kommer att vara helt överens om den saken.

Det som bekymrar mig är att många gärna skyller på organisationen när det handlar om vilka initiativ man tar på fältet och vilket ledarskap som utövas i vardagen. Det är inte politikernas fel när man tappat bort och sedan lägger ned en utredning om pistolhot mot ett äldre par på en kyrkogård i Malmö. Det är inte politikernas fel när en misshandlad kvinna i Värmland blir liggande medvetslös i timmar och polisen – när man äntligen kommer – inte går in eftersom det är släckt i bostaden. Det är inte politikernas fel när man lite halvhjärtat svarar en person som har hittat en misstänkt rånarbil i skogen strax efter ett väpnat rån utanför Stockholm. Det här handlar om kultur, ledarskap och rutiner, och det går inte att skylla på organisationen.

Problemet består av två delar, och de är kulturen och naturligtvis resurser. Det kan vara orsakerna till den här typen av problem som allmänheten diskuterar.

När det gäller resurser är regeringens budgetförslag en besvikelse. Polisen har begärt kraftfull förstärkning, och medborgare som har upplevt att polisen inte fungerar tycker naturligtvis att resursförstärkningar borde komma. De förslag som har presenterats innebär vid full utbyggnad en ökning av budgeten med 1 miljard till 2020. Regeringen gör naturligtvis en poäng av det här, för det är mycket pengar.

Bekymret är att rikspolischef Dan Eliasson redan har lovat bort huvuddelen av de här pengarna till civilanställda. Om vi har räknat rätt blir det inte så mycket kvar till rena polissatsningar. Det är möjligt att det får justeras nu när man har svart på vitt vad regeringen kommer med, men det blir ingen kraftig förstärkning av antalet poliser. Men det behövs därför att befolkningen har vuxit och utmaningarna är större än någonsin.

Moderaterna och övriga allianspartier kommer att göra skillnad, för vi kommer att lägga resurser på fler poliser och fler civilanställda. Det kommer att behövas. Vi moderater lägger i våra förslag fokus på poliser som i första hand ska sättas in i utanförskapsområden och i glesbygd där problemen är som allra störst. Vi vill naturligtvis också se att det blir fler civilanställda som kan avlasta polisen.

Vi tycker också att det behövs en lägstanivå när det gäller antalet poliser som en kvalitetsgaranti, för det är bara utbildad polis som kan genomföra vissa uppgifter. Jag har tidigare sett hur man har lekt svälta räv med

polisorganisationen genom att spara på antalet poliser, och det vill vi inte se igen.

Rättsväsendet måste vara starkt. Polisen måste vara stark. Det kräver åtgärder och att vi tar Statskontorets rapport på allvar. Men det kräver också insatser här och nu från regeringen. Vi har en konkret plan för vad som behöver göras. Regeringen svarar med att man tänker efter, och man siffertrixar och menar att det här nog är polisorganisationens ansvar.

Men, inrikesminister Anders Ygeman, du måste svara på hur polisen ska bli mer effektiv och hur fler brott ska klaras upp.

(Applåder)

Anf. 4 KENT EKEROTH (SD):

Herr talman! Centerpartiet har väckt initiativ till den här debatten om polisens situation. Det skadar sannerligen inte att prata om den i dessa dagar. Problemet är bara att Centerpartiet, liksom troligen alla andra, kommer att ha ett högt tonläge och slå sig för bröstet i den här debatten. Det blir aningen svårt att göra med trovärdighet med tanke på de andra partiernas politik för just polisen genom åren.

Låt oss börja med Centerpartiet. Vad föreslog de till Polismyndighetens budget för 2016 i den senaste skarpa budgeten som de lade förra året? Inte en enda krona mer. Faktum är att om man tittar på deras budgetförslag ser man att de drog ned på medlen till rättsväsendet totalt sett. 15 miljoner kronor mindre ville de lägga på brottsförebyggande arbete. Det var deras förslag för mindre än ett år sedan.

Egentligen ville Centerpartiet dra ned ännu mer på rättsväsendet. I deras ursprungliga förslag ville de dra ned med 145 miljoner kronor, men de fick inte göra den pris- och löneomräkning de hade velat göra.

För 2017 ville de dra ned med 245 miljoner kronor, för 2018 ville de dra ned med 375 miljoner kronor och för 2019 ville de skära ned på rättsväsendet med över en halv miljard. Det här var alltså för mindre än ett år sedan, och i dag står de här och låtsas att de är rättsväsendets försvarare när det var de som ville dra ned allra mest av alla partier i den här riksdagen. Det är inte speciellt imponerande.

Vad kan vi säga om Liberalerna då? Det är samma sak där. De ville förvisso inte dra ned lika mycket – bara 10 miljoner på rättsväsendet. De lade *lite* mer på polisen: 5 miljoner kronor. Sätter man det i relation till polisens budget på 21 560 miljoner kronor framgår det att Liberalernas satsning var en ökning med 1/4312 av polisens budget. I princip var det alltså absolut ingenting.

Inte nog med det. Vad gick deras satsning på 5 miljoner till? Jo, den ska vara öronmärkt för stöd till lokalt arbete i kommuner för att förebygga radikaliserings till våldsbejakande extremism. I en debatt i *Aktuellt* förklarade Roger Haddad närmare vad det betydde: mer pengar till fritidsgårdar och moskéer. I bästa fall gör det ingen skillnad. I värsta fall förvärrar det situationen genom att pumpa mer skattepengar till precis de organisationer där radikaliserings sker.

Moderaterna då? De var något bättre. De satsade 50 miljoner kronor på polisen, varav större delen skulle gå till nationella insatsstyrkan. Men det var ingen budget för civilanställda och ingen budget för så mycket mer än så.

KD lade 35 miljoner kronor, vilket också det är en minimal satsning.

Prot. 2016/17:9
27 september

-----
*Aktuell debatt om
polisens situation*

Om man tar ett snitt av allianspartiernas satsningar på rättsväsendet ser man att de alltså skulle satsa mindre än vad den socialdemokratiska regeringen gjorde förra året.

Regeringen då? Jo, i den första budgeten som de lade hösten 2014 underfinansierade de polisen med omkring 1 miljard kronor jämfört med vad Genomförandekommittén sa behövdes. Året därpå hade de fått pli på socialdemokraten Dan Eliasson, för då behövde polisen helt plötsligt inte den där miljarden utan efterfrågade 1 miljard mindre – det var såklart bekvämt för regeringen – bara för att strax efter att förra årets budget kommit i panik säga: Oj, vi behöver visst mer pengar!

Man skulle med lätthet kunna säga att inget parti förutom Sverigedemokraterna lyckades förutse behovet hos polisen. Vad gjorde vi i motsats till alla andra? Vi satsade stenhårt på rättsväsendet och framför allt på polisen.

År 2014 föreslog vi 2 700 miljoner extra till rättsväsendet varav 1 ½ miljard gick till polisen. Det är 300 gånger mer än vad Liberalerna satsade eller 30 gånger mer än vad Moderaterna satsade. År 2015, alltså förra året, föreslog vi 2 miljarder extra till rättsväsendet, varav nästan hälften gick till polisen, bland annat i form av en satsning på 7 000 nya poliser – inte 1 000, som Moderaterna var inne på, även om de nu höjde till 2 000.

Vi skrev också i vår budget att vi behöver ha ett mål som är anpassat efter befolkningsutvecklingen – 250 poliser per 100 000 invånare – så att vi kan bibehålla den här nivån. Om några år är vi nere på samma polistäthet som 2006 när Moderaterna gjorde sin satsning på polisen.

Det jag beskriver här, herr talman, är ett mönster som jag under ett bra tag har försökt att poängtera i kammaren, nämligen de andra partiernas förmåga, eller brist på förmåga, till analys av verkligheten. I otaliga frågor har vi år ut och år in sagt vad som behövs. De andra har förnekat det och skrattat åt oss. Ibland har de sagt att vi gör efterhandskonstruktioner. Men vi har haft rätt när det gäller invandringspolitiken, vilket vi kunnat se. När det gäller åldersbestämning har alla helt plötsligt vänt på en femöring. På samma sätt är det med tiggeriet, försvaret, energipolitiken och en mängd frågor inom kriminalpolitiken.

Nu står återigen dessa partier, som konsekvent underfinansierat polisen, yrvaket och låtsas som att de är handlingskraftiga när de varit precis tvärtom.

I mitt andra inlägg kommer jag att gå in lite mer i detalj på vad som behövs förutom utökade resurser till polisen. Det handlar i dag framför allt om en ledarskapsfråga inom Polismyndigheten, där Dan Eliasson kanske är den största symbolen för misslyckandet. Man bjuder kriminella på kaffe och bullar eller varmkorv och låter inte de egna poliserna utföra de arbetsuppgifter som de faktiskt är ålagda att göra, bland annat att hitta illegala invandrare. Detta stoppar man i den politiska korrekthetens tecken, vilket jag kommer att gå in på lite mer i mitt nästa anförande.

Anf. 5 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP):

Herr talman! Under inledningen av denna debatt har vi fått höra om en rad olika utmaningar som svensk polis har ställts inför de senaste åren. Vi har hört om hur en stor omorganisation har skapat osäkerhet och gjort att många som arbetar i polisen inte längre har vetat hur deras arbetssituation kommer att bli framöver.

Omorganisationen var planerad att pågå till slutet av 2016, alltså under två års tid. Två år är lång tid för många att behöva fundera. Jag tror att vi, precis som inrikesministern var inne på, i efterhand kan vara efterklokka om det som kunde ha gjorts annorlunda.

Visst är det naturligt och viktigt att vi som politiker sätter ljuset på utmaningarna och letar efter lösningar på problemen. Den som är nöjd med sakernas tillstånd har inte mycket att göra i politiken. Vi behöver ta tag i de vikande utredningsresultaten, men dem kan vi inte skylla på omorganisationen.

Miljöpartiet har under många års tid satt ljuset på denna fråga. Polisen har haft dåliga utredningsresultat som inte har blivit bättre, trots historiskt stora satsningar på polisen. Jag tror att det var detta som den gamla regeringen såg, och det var ett problem som man ville lösa genom att få en effektivare polis och organisation. De resultat som en enig riksdag efterfrågade syns ännu inte. Detta måste vi fortsätta att bevaka.

Samtidigt har polisen redan många svar. År 2014 gjordes en genomlysning av polisens arbete med utredningar av sexualbrott. En rad förslag som kan genomföras redan nu har presenterats. Samma sak gäller på område efter område. På it-sidan har polisen en ny strategi som kommer att leda till ett effektivare arbete och en effektivare användning av de it-verktyg som redan finns i dag. Utvecklingen pågår.

Vi har utmaningar, och det finns många utvecklingsarbeten som har satts igång. Visst är det viktigt att prata om problemen, men låt oss inte glömma de fantastiska insatser som genomförs i dag av poliser och annan personal inom Polismyndigheten. Låt oss inte glömma bort att polisen har gjort något som vi i politiska diskussioner ibland har hört skulle vara omöjligt: De har utrett terroristbrott, vilket har lett till fällande domar för brott begångna utomlands. Det är något som i vissa av våra debatter ibland har sagts vara omöjligt. Vi har sett lagföring av högerextremister och vänsterextremister. Det pågår mycket gott arbete inom svensk polis.

Herr talman! Många vill bli poliser i Sverige, trots den hätska diskussionen i medierna om många av de problem som poliser möter i sin vardag. Och trots debatter om lönenivåer och arbetsmiljö är det fortfarande ett mycket attraktivt yrke som rekordmånga söker sig till. Till vårens utbildning har 8 382 personer sökt. Det gläder mig att många vill arbeta inom och bidra till svensk polis. Tack vare de satsningar som regeringen har utlovat i höstens budget kommer fler också att få den möjligheten framöver.

Herr talman! Jag vill inte gå tillbaka till eller delta i den diskussion som fördes i riksdagens kammare då vi satte siffror på hur många som skulle finnas i de olika yrkeskategorierna inom polisen. Jag tror att den mest framgångsrika modellen för styrning av svensk polis är regeringens inriktning bort från pinnjakt och sifferstyrning – enkla mål – och att man i stället låter polisen fatta beslut utifrån de lokala problembilderna och den behovsanalys de gör.

Herr talman! I mitt nästa inlägg kommer jag att fortsätta att berätta om vilka utmaningar vi i Miljöpartiet vill ta oss an och vilka lösningar vi tycker är viktigast.

(Applåder)

Anf. 6 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Syftet med denna debatt är att få svar på hur vi kan förbättra situationen för polisen och hur regeringen tänker ta ansvar för tryggheten. Riksdagen, poliserna och allmänheten förtjänar att få veta detta.

Debatten är angelägen eftersom människors trygghet hotas när polisen inte får rätt förutsättningar att klara sina uppgifter. Den är angelägen eftersom polisens uppdrag är grundläggande för ett fungerade rättssamhälle. Detta är också ett exempel på den tudelning av Sverige – mellan trygghet och otrygghet – som vi måste bryta.

Fram till juni i år hade 60 procent fler poliser sagt upp sig jämfört med 2015. Polisförbundet hotar med strejk, och allt färre brott klaras upp.

För en dryg vecka sedan tog Centerpartiets rättspolitiska talesperson Johan Hedin emot 5 000 namnunderskrifter för ökad trygghet och fler poliser. Det var namnunderskrifter som samlats in i Kalmar län. Runt om i hela landet finns samma oro som i Kalmar. Den handlar om att polisen inte längre räcker till och inte längre kan upprätthålla tryggheten. När bemanningen inte räcker till, när poliskontor läggs ned och poliser flyttas runt skapas otrygghet. När bilbränder, stenkastning mot blåljuspersonal och organiserade stöldturnéer bildar ett mönster är rättssamhället under attack. Då måste vi vara tydliga. Det ska aldrig tolereras. Det ska alltid bekämpas. Polisen behöver nödvändiga resurser för att kunna göra sitt jobb, och den behöver en lagstiftning som möjliggör detta.

Herr talman! Det är uppenbart att polisen är i behov av mer resurser, och det är uppenbart att Sverige är i behov av fler poliser i yttre tjänst. Det är också därför Centerpartiet har anslagit mer än en halv miljard till polisen redan under nästa år, vilket ska jämföras med regeringens 100 miljoner. Vi satsar över 2,4 miljarder över fyra år på den öppna polisen, vilket bland annat skulle innebära 2 000 fler poliser och extraresurser till såväl utredningsverksamhet som bättre arbetsvillkor. Vi satsar 50 trygghetsmiljoner för att öka närvaron och utreda fler fall av ofredande, bland annat på musikfestivaler.

För att kartlägga hedersbrott har vi begärt att en hederskommission tillsätts, så att det blir möjligt att göra effektiva insatser mot dessa fruktansvärda handlingar: könsstympning, förföljelse, tvång, våld och mord. Vi låter polisen göra ett anslagssparande och använda 415 miljoner från 2016 års budget under 2017. Med Centerpartiets budget för nästa år får polisen nästan 1 miljard i resursförstärkning, betydligt mer än vad regeringen lägger. Vi har också föreslagit tydliga straffskärpningar för brott mot blåljuspersonal och nya hårdare straff för den som kastar sten mot polis eller hindrar utryckningsfordon från att komma fram.

Vi är tydliga med att den omorganisation som polisen nu gör är följden av en bred politisk enighet och ska genomföras på ett ansvarsfullt sätt, men att regeringen måste visa ett större ledarskap. Det är uppseendeväckande att regeringen inte tar de alarmerande uppgifter som kommer från polisen i omorganisationens spår på större allvar. Målsättningarna med omorganisationen måste följas upp. Ambitionen att den skulle leda till en ökad polisen närvaro ute i samhället måste bli verklighet. Ansvaret för att genomföra fattade beslut vilar tungt på regeringens axlar.

Jag välkomnar att regeringen har lyssnat på oss och övriga allianspartier, som länge krävt budgetförstärkning. Men det är synd att satsningarna knappt ens är halvhjärtade, och det är allvarligt att de enda betydande

tillskotten ligger alldeles för långt fram i tiden, för krisen råder här och nu. Men medan regeringen avvaktar och satsningarna dröjer fortsätter Centerpartiet och övriga i Alliansen att driva på. Vi menar allvar med att tryggheten måste öka i hela landet och att polisen är en av nycklarna för att göra detta möjligt.

Herr talman! Centerpartiet vill se ett nytt ledarskap för Sverige, ett tydligt ledarskap för polisen och en bred och ansvarsfull politik för trygghet i hela landet. Vi kommer under hösten här i Sveriges riksdag att lägga fram en partimotion som på punkt efter punkt föreslår åtgärder mot våld och kriminalitet, mot sexualbrott och ungdomsbrottslighet för ett säkrare och tryggare Sverige.

Vi kommer att fortsätta att satsa på polisen. Vi kommer också att visa att vi menar allvar med att stoppa den pågående tudelningen av Sverige och minska utanförskapet. Fler jobb, rättssamhällets närvaro och resurser till civilsamhällets brottsförebyggande arbete är delar av en helhet. Det är viktiga steg på vägen mot ett tryggare Sverige, och det är självklara prioriteringar för Centerpartiet. Det borde vara självklara prioriteringar också för Sveriges regering. Vad gör då regeringen för att skapa en effektivare organisation och en trygghet i hela landet? Det som regeringen faktiskt föreslår är budgetsatsningar som ligger efter nästa val, men det som krävs är satsningar här och nu. Vad gör regeringen för att lösa polisens kris? (Applåder)

Anf. 7 LINDA SNECKER (V):

Herr talman! Vi i Vänsterpartiet vill ha en polis som man kan lita på, som har god lokalkännedom, som kan skilja ett hatbrott från en miss-handel, som känner skolbarnen och buset, som är trygg i sin myndighets-utövning och som pallar trycket när samhället och politiken säger olika saker.

Vänsterpartiet vill ha en polis med många kollegor och med en stark arbetsrätt. Vi vill ha poliser som är experter på mäns våld mot kvinnor och som är riktigt grymma på att förmedla kontakter till brottsofferjouren. Vi vill ha en polis som arbetar långsiktigt och brottsförebyggande. Vi vill ha poliser som är stolta.

Vänsterpartiet vill ha fler närpolis. Vi vill ha en blåljuspatrull för att förhindra stenkastning. Vi vill ha förstärkt arbete mot hatbrott. Vi vill ha en specialpolis mot näthat.

I den budget som vi har lagt fram tillsammans med regeringen får po-lisen 100 miljoner det här året och en storsatsning på det brottsförebyg-gande arbetet. Det är bra.

Till skillnad från Alliansen och särskilt Moderaterna använder inte vi polisen som politisk gisslan för att markera mot regeringen. Alliansen an-vänder polisens situation i dag för att måla upp en domedagsbild av ett Sverige där ingenting längre fungerar. Det här stämmer inte. Förtroendet för rättsväsendet har bara ökat. Även tryggheten i samhället ökar. Men självklart kan mycket bli bättre.

Vi måste dock lita på polisen. Vi måste lita på att polisen kan lösa sina egna problem och att all den kunniga personal som arbetar på myndigheten kan klara sin situation. När riksdagen klubbade igenom beslutet om poli-

sens organisation 2013 låg alla kort på bordet. Det Beatrice Ask ville genomföra som justitieminister blev gjort. Vad polisen nu gör är att följa det beslut som riksdagen har tagit. Det är lätt att vara efterklok som moderat.

Vi står just nu i stormens öga. 1,5 miljoner brott anmäldes 2015. Vi har en allvarlig situation i förorten. I fredags flaggade Polisförbundet för att 80 polischefer håller på att gå in i väggen. Vad väljer då regeringen att göra? Jo, se till att polisen ska jaga papperslösa. I den otroligt allvarliga situation som polisen befinner sig i just nu prioriterar regeringen att polisen ska gå in på arbetsplatser och jaga papperslösa. Vi i Vänsterpartiet är oerhört kritiska mot denna prioritering. Självklart ska utlänningslagen följas. Men en sådan här politik kommer att leda till större rasprofilering. Den är också oerhört företagsfientlig. Vänsterpartiet kräver att regeringen tar sitt antirasistiska ansvar.

Till skillnad från vad DN:s Hanne Kjöllér skriver tiger inte en svensk polis. Polisen har otroligt många kollegor som ryter till när saker och ting inte står rätt till. Polisen har ett väldigt skickligt fackförbund, som organiserar, debatterar och argumenterar när saker och ting inte står rätt till.

Centerpartiet – det här partiet som avskyr arbetsrätten, de kollektiva lösningarna och arbetstagarnas organisering – fullkomligt älskar Polisförbundet. Det gör mig glad och lite förvånad, och jag välkomnar det. Jag vill ställa en fråga till Centerpartiet och Annie Lööf. Vilket är nästa fackförbund som Centerpartiet kommer att omfamna? Är det kanske Kommunal, med tanke på undersköterskornas situation i våra kommuner och lands-ting? Men jag vill också passa på att välkomna Centerpartiet in i den fackliga kampen. Vi måste organisera oss för att vara starka.

(Applåder)

Anf. 8 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Läget för svensk polis är allvarligt. Vikande resultat, ett ansträngt operativt läge och en ansträngd arbetsmiljö motiverar ett antal åtgärder.

Detta kunde ha varit en inledning jag skrivit själv till dagens anförande. Det kunde också ha varit det som Vänsterpartiet kallar domedagsprofetior. Men texten kommer faktiskt från ett beslut fattat den 13 september 2016 av den nationella strategiska ledningsgruppen inom svensk polis.

Vi har hamnat i en situation som kräver att vi återigen bjuder in eller kallar in inrikesministern för att höra hur regeringen tänker med den viktigaste och största myndigheten inom rättsväsendet med över 30 000 medarbetare och drygt 20 000 poliser.

Jag har lyssnat på inrikesministern här. Han talar om att vi var eniga. Ja, vi var eniga när riksdagen fattade beslut om att omorganisera polisen från den 1 januari 2015. Inrikesministern säger också att vi har ett gemensamt ansvar för att genomföra förändringar. Jag tänker inte ta ansvar för hur regeringen och regeringens rikspolischef har hanterat verkställigheten av riksdagens beslut.

Herr talman! Det står ingenstans i riksdagens beslut att vi inte ska ha områdespoliser i utsatta områden. Det står ingenstans i riksdagens beslut att det till och med ett och ett halvt år efter beslutet fortfarande inte ska finnas områdespoliser, det vill säga lokala poliser, i de särskilt utsatta om-

råderna. Det finns inte i alla delar. Särskilt i Stockholmsområdet pågår fortfarande tillsättning och sökande med ljus och lykta efter poliser som kan tänka sig att jobba i särskilt utsatta områden.

Det står ingenstans, herr inrikesminister, i riksdagens beslut att det ska bli färre poliser i yttre tjänst. Det står att det ska bli fler poliser i yttre tjänst. Snart två år efter riksdagsbeslutet har det blivit färre poliser i yttre tjänst. Det är ett stort misslyckande för rikspolisledningen, och ytterst politiskt ansvarig är inrikesministern och ingen annan.

Vi från Liberalerna är beredda, och jämfört med våra kamrater välkomnar vi alla satsningar. Vi har det mest ambitiösa anslaget i vår budget inom Alliansen på svensk polis. Det är 5 000 fler beredskapspoliser, och 1 000 fler poliser än vad regeringen föreslår. Det är 1 100 fler civilt anställda inom polisen än vad regeringen föreslår. I dag har vi också presenterat 50 miljoner extra i en särskild lönepott för att stimulera poliser i yttre tjänst.

Detta har av socialdemokratiska ministrar kallats populistiskt både i den här debatten och senast i frågestunden i torsdags. Är det populistiskt att följa rikspolischefens prognoser och underlag för politiska beslut? Är det populistiskt att lyssna in den kritik som har varit massiv det senaste året och halvåret från polisfacket, Linda Snecker, enskilda poliser och inte minst kommunala politiska kollegor som upptäcker hur det har utvecklats?

Jag var i Surahammar i går. Det är en liten kommun i min valkrets Västmanland. Det finns ett fint medborgarlöfte som jag visade upp. När jag var klar med samtalet med näringsidkare och Folkets Hus-anställda gjorde jag ett kryss ovanför svikna löften. Man kan inte sätta sig från kommun och polis och lova en massa saker som ökad närvaro, fler trafikkontroller riktade mot trimmade mopeder och så vidare, och så ser samhället inte en enda polis.

Det är vårt ansvar. Hur kan vi förstärka villkoren? Hur kan vi förstärka förutsättningarna? Det är precis det vi försöker göra genom politiska beslut. Det kan vara i budgeten, men det kan också vara att skruva i organisationen.

Jag tar ett exempel, eftersom inrikesministern nämnde det. Det är polisavhoppen. Jag uppmärksammade det i en skriftlig fråga den 22 mars i år. I svaret säger statsrådet bland annat: ”Om polisanställda väljer att sluta på myndigheten på grund av frustration är det förstås beklagligt. Personalomsättningen bland poliser är dock fortfarande låg i jämförelse med genomsnittet för svensk statsförvaltning.”

Jag tror inte att regeringen då insåg, och kanske inte heller i dag inser, hur missnöjet gror inom svensk polis. Regeringen har möjligen felbedömt läget och situationen och inser egentligen inte hur allvarlig krisen är. Nej, Linda Snecker, vi ägnar oss inte åt domedagsprofetior. Du kan sedan få en kopia av den nationella strategiska ledningsgruppens beslut om de sju åtgärder som vi försöker bearbeta och bemöta på ett seriöst och konstruktivt sätt.

(Applåder)

Anf. 9 ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Att säga att svensk polis är i kris är ingen överdrift. Vi har tagit in uppgifter och synpunkter, och vi har också hört de berättelser som hittills har varit uppe i debatten. Jag vill fylla på med två ytterligare.

Jag satt med en polis som hade varit i tjänst i över 20 år. Han berättade att han hade varit med om mycket. Men han hade aldrig varit med om något liknande som han upplevde nu på sitt jobb. Han kände att orken tröt och att viljan att fortsätta jobba i princip var försvunnen.

Även yngre kollegor som hade varit i tjänst i fyra, fem, sex år som jag träffat i fikarum i polishus runt om i landet, som jag åkt med i radiobil och som jag gått med på gatan berättar: Jag funderar också på att göra som mina före detta kollegor. De har valt att sluta trots att de brann för polisyrket. Men efter bara fyra, fem, sex år i yrket har de inte orkat längre.

Detta är en mycket allvarlig utveckling som vi i Sveriges riksdag måste ta på absolut största allvar. Samtidigt som jag säger det, herr talman, vill jag tacka alla de poliser som varje dag och varje natt gör stora insatser i Sverige för att vi ska bevara ordning, reda och trygghet.

Lyssnar man på debatten här i kammaren verkar det som att vi alla är överens om polisens stora betydelse för att upprätthålla just ordning och trygghet. Det verkar också som att det finns en samsyn om att polisens resultat är på tok för dåliga. Uppklaringsprocenten måste upp. Resurser måste ut till lokalsamhället. Polisen måste finnas närvarande i hela landet.

Om vi är så eniga: Varför är inte detta verklighet? Om vi är eniga: Varför möter inte regeringen de utmaningar och den oro som finns? Regeringen presenterade satsningar i sin budget. Men de betydande delarna, de stora satsningarna, ligger långt fram i tiden, först efter valet. Trots den ansträngda situationen här och nu har regeringen inte insett hur allvarlig läget är för svensk polis.

Regeringens stöd till polisen är så litet att det skulle kunna gå att jämföra med en sjukvårdare som sätter ett litet plåster på ett stort blödande sår. Det krävs ett krispaket för svensk polis. Redan i våras aviserade Kristdemokraterna en kraftfull satsning på polisen. Vi avsätter ca 4 miljarder de kommande åren för att stärka svensk polis och nästa år ungefär 600 miljoner. Det gör vi eftersom utmaningarna inte är efter valet om några år utan här och nu.

Kristdemokraterna föreslår 2 600 nya polisanställda fördelade på 2 000 fler poliser med tonvikt på yttre tjänst i hela landet, 100 fler poliser i nationella insatskonceptet för att höja vår terrorbekämpningsförmåga och 500 civilanställda för att avlasta och renodla polisens arbetsuppgifter på en gång. Vi är medvetna om att det tar tid att utbilda poliser. Därför behövs det satsningar här och nu på civilanställda som kan gå in och avlasta poliser så att vi får ut fler i yttre tjänst.

Herr talman! Att polisen kommer när den behövs, har förmåga att beivra brott och lagföra brottslingar är centralt för att upprätthålla lag och ordning i samhället. Men ett väl fungerande polisväsen betyder mer än så. Att samhället reagerar när människor utsatts för våldsbrott, rån, sexuella trakasserier eller inbrott i sitt hem är en förutsättning för upprättelse för brottsoffren och för att värna medborgarnas tillit till centrala samhällsfunktioner.

I dag ser vi hur den tilliten hotas när människor utsätts för brott. Som enskild ska man alltid kunna lita på att polisen har de resurser som krävs för att klara sin uppgift att förebygga, förhindra och beivra brott. Ett rättssystem som står upp för de allra mest utsatta är en förutsättning för ett gott samhälle som håller samman.

Herr talman! Vi har i debatten hört om att Alliansen, Kristdemokraterna och andra partier håller polisen som gisslan. Vi har tidigare hört att inrikesministern närmast har raljerat över förslag om fler poliser. Jag vet inte om företrädare för S och V försöker få det att framstå som en partitaktisk fråga.

För mig och för Kristdemokraterna handlar det om att ta den oro på allvar som växer när medborgare märker av polisens oförmåga. Det är tjejen som är orolig för att gå på festival, företagaren som inte får sin stöld i butiken uppklarad och villaägaren på landsbygden som är orolig att drabbas av inbrott när närmaste polisbil är miltals bort. För dessa personer är fler poliser inte en taktisk fråga i en politisk debatt. Det är en fråga om trygghet. De behöver fler poliser som står på deras sida och skyddar våra gemensamma värden.

Herr talman! För de poliser som står inför tuffa utmaningar i sitt arbete är frågan om de ska orka jobba kvar; det är inte en fråga om politisk taktik. Förutom underbemanning och tuffa arbetsvillkor har det senaste året många nya, svåra uppgifter lagts på polisen och bidragit till en känsla av otillräcklighet. Fler och fler lämnar yrket. Det måste vi ta på allra största allvar, och därför föreslår Kristdemokraterna en kraftfull satsning på fler poliser, motsvarande 4 miljarder de närmaste åren och 600 miljoner redan nästa år. Vi måste ta de utmaningar vi ser på allvar här och nu, inte sedan och inte efter valet.

(Applåder)

Anf. 10 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag vill börja med att konstatera att ingen i oppositionen har ägnat sig åt att diskutera de omvärldsförändringar som har skett de senaste två åren. De blundar därmed för mycket av det som har varit jobbigt för den enskilda polismannen och för polisorganisationen. Polisen har fått åka långa sträckor till bråk på asylmottagningar, utföra gränskontroll, ge sig ut på Stockholms gator för att skydda vår stad och vårt samhälle mot terrorister. Gör man inte den analysen riskerar man också att brista i resten – vad som behöver rättas till för att få en bättre situation.

Jag delar mycket av den kritik som oppositionen för fram, men det hade naturligtvis varit klädsamt om oppositionen inte hade låtsats som att alla problem uppkom vid regeringsskiftet. Många av de brister vi ser i dag är i själva verket bakgrunden till att en enig riksdag gjorde en organisationsförändring. Det är inte problem som uppkommit av organisationsförändringen.

Jag kan också konstatera att vi trots retoriska piruetter, kreativa räkneexempel och ett visst mått av kreativ bokföring ändå är i princip överens om vilka tillskott svensk polis ska få de kommande åren. Jag välkomnar det. Vi behöver fler poliser, och de ska vara där de behövs som bäst: i de mest brottsutsatta områdena. Vi har fått det i Södertälje, på Hisingen och i Botkyrka. Men det räcker inte. Vi måste se betydligt större förbättringar och betydligt fler poliser i de områden där de behövs som bäst.

Jag kan garantera att jag kommer att bevaka denna fråga väldigt noggrant och se till att det som har hänt i Botkyrka, på Hisingen och på fler orter också sker i andra socialt utsatta områden. Polisen har också valt att prioritera 14 sådana områden i det arbetet.

Men vi måste också renodla verksamheten. Poliserna ska inte behöva ha hand om fiskerifrågor, sälja får eller ge sig ut på långa transporter åt andra myndigheter som inte behöver utföras av polis. Alla de renodlingsfrågorna har vi också gått vidare med i budgeten.

Vi måste också skärpa lagstiftningen för dem som ger sig på poliserna och annan blåljuspersonal. Vi måste helt enkelt ha tuffare straff för den som gör det. Det ska vara tydligt att det är hårda straff för den som ger sig på någon som är satt att hjälpa andra.

Vi måste få bättre verktyg för polisen och bättre lagstiftning. Där kommer också förslaget om hemlig dataavläsning in så att polisen följer med i teknikutvecklingen och vi kan använda hemlig telefonavlyssning också för den som kommunicerar via krypterade plattformar. Det har vi i dag svårt att göra inom polisen.

Vi måste få bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor. Därför är det viktigt att vi inte bara har en auktion om antalet poliserna utan skjuter till rejält med ekonomiska resurser och låter Polismyndigheten själv avgöra var och hur de pengarna används bäst i det enskilda läget.

Vi behöver jourdomstolar, möjlighet till husarrest på helger och, som jag nämnde tidigare, renodling. Vi måste fortsätta arbetet för att det ska bli jobbigare att vara kriminell i Sverige.

(Applåder)

Anf. 11 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Inrikesministern tycker inte att vi tar hänsyn till omvärldsförändringarna. Det är ju snålt om tid i en sådan här debatt, men när det gäller till exempel problemet med bråk på flyktingförläggningar är det ju framför allt ett bekymmer i glesbygden. Det problem vi ser är att resursfördelningen inte tar hänsyn till flyktingförläggningar och annat, vilket gör att det blir ännu snålare med resurser i glest befolkade områden. Här hade ju regeringen kunnat ta ett initiativ om man hade velat – det är ett riktigt problem.

Men flyktingkrisen och de utmaningar den ställer polisen inför förklarar inte de bristande resultat vi ser generellt. Det går inte att skylla på det. Många av problemen har visserligen funnits tidigare. När det gäller de utsatta områdena och framför allt den grova organiserade brottsligheten satte ju alliansregeringen redan 2007 igång mobiliseringen mot sådan brottslighet. Det var en av förutsättningarna för att komma till rätta med en del av de problem vi såg och ser i Södertälje. Så visst är det så att problemen verkar över tid.

Denna debatt ska handla om polisens situation, och jag tycker att det är viktigt att den gör det. Det handlar ju inte om partiernas egna önskelistor i största allmänhet, vilket en del tycks ha uppfattat. Jag konstaterar att polisen har problem, och det är mycket som inte fungerar. Det krävs åtgärder, inte politiker som bara följer utvecklingen och har något slags armarna-i-kors-mentalitet. Tyvärr är det min kritik mot regeringen: Ni gör för lite och tar för få initiativ.

Jag förväntar mig att regeringen, när Statskontoret har lagt fram sin rapport, återkommer med konkreta förslag om vad vi ska göra för att åtgärda uppenbara bekymmer när det gäller reformeringen. Vi kommer att

diskutera resursanvändning och resurstilldelning när vi kommer till budgetdebatterna. Där tycker vi att ert förslag är otillräckligt. Vi vill se fler poliser, minst 20 000 som en nedre gräns. Vi vill ha fler civilanställda.

Sedan behövs det också initiativ när det gäller mängdbrotten. Det finns en kultur inom polisen i dag som går ut på att prioritera ned den brottslighet som medborgarna möter. Det är därför man struntar i att någon blir pistolhotad på kyrkogården i Malmö. Det är därför det på en del håll inte händer något när man är utsatt för misshandel. Det är därför vi inte får inbrott uppklarade. Samtidigt vet vi att man kan klara upp ganska många bostadsinbrott om man använder rätt metoder. Det handlar om den verksamhet som inte fungerar i vardagen. Den kräver ledarskap och åtgärder, och vi måste ta i med kraft.

Jag tror att Anders Ygeman litar alldeles för mycket på rikspolischefen – att han ska mäka med att klara detta själv. Jag är för självständiga myndigheter; jag tror att det är bra. Men ibland måste de ha draghjälp och coachning från oss politiker. Vi måste peka med hela handen och säga: Vi förväntar oss att ni bryr er om vardagsbrotten. Vi förväntar oss att ni sköter DNA-registret som vi har beslutat om i riksdagen. Vi förväntar oss att ni ingriper mot den och den typen av brottslighet. Annars får ju inte ledarskapet det stöd som krävs för att det längst ut på linan ska hända något. Jag blir vansinnig när man struntar i att ta problem på allvar när folk äntligen kommer fram i den växel som nästan aldrig tycks fungera inom polisen.

Jag tror att vi måste samla ihop oss till en åtgärdsplan för att få mer effektivitet och fart på polisverksamheten så att vardagen blir tryggare för våra medborgare i storstäderna och förorterna och på landsbygden. Det finns hur mycket som helst att göra, och då hjälper det inte att bara åse verksamheten. Sedan konstaterar jag att nästan alla bra förslag som Ygeman tar upp är sådant som Alliansen har tagit fram och drivit, så vi är ju uppenbarligen överens om mycket. Vi kommer att återkomma med fler förslag.

(Applåder)

Anf. 12 KENT EKEROTH (SD):

Herr talman! I mitt första anförande sa jag att alla andra partier kommer att gå fram här och slå sig för bröstet. Till och med det kunde jag alltså förutspå.

Centerpartiets Annie Lööf går upp och säger ”vi har länge krävt betydande resursförstärkningar”. Hur länge då? Fem minuter, eller? I förra budgeten var det definitivt inte.

Och hur mycket pengar gav ni till Polismyndigheten i budgeten 2014, som var en alliansgemensam budget? Det var 0 kronor den gången också. Vad pratar ni om när ni säger att ni länge har krävt betydande resursförstärkningar? Det har ni ju aldrig gjort. Ni har inte ens gjort det nu, för ert budgetförslag har ännu inte lagts fram. Nu säger ni att ni kommer att göra det, och det är i så fall första gången på väldigt länge. Det ni säger är bara hittepå. Som man säger: Tomma tunnor skramlar mest.

Sverigedemokraterna har konsekvent budgeterat för kraftiga resursförstärkningar för polisen, både generella anslag för förbättrade arbetsvillkor och lönevillkor och anslag för 7 000 nya poliser, som krävs för att man ska kunna hålla takt med den stora befolkningsökning som vi nu har haft under

väldigt lång tid på grund av er öppna-dörrar-politik. Det är ingen annan som har tänkt på att man måste ha någon form av mått för att se till att polisen håller jämna steg med en befolkningsökning som vi i sanning inte hade behövt ha i det här landet.

I mitt förra anförande sa jag att jag skulle gå in på andra aspekter än just de ekonomiska. Ett av de stora problemen med svensk polis i dag är polisledningen, med Dan Eliasson i toppen. Hans första utspel som polischef – han gick ut med det i DN Debatt i februari 2015 – gällde inte att bekämpa organiserad brottslighet, att göra insatser i de särskilt utsatta områdena eller att bekämpa bostadsinbrott eller mängdbrottslighet. Hans fokus var i stället att bekämpa hätsk ton på internet. Det var det som var den nye polischefens fokus.

Både under Bengt Svenson, under alliansregeringens tid, och under Dan Eliasson har polisen fortsatt med rena dumheter. Man väljer en defensiv taktik mot de mångkriminella gängen i våra förorter. Man gör sig själv till åtlöje genom att bjuda gängen på varm korv eller kaffe och bulle. Det är som hämtat ur en satirtidning. Man böjer sig för mediedrev. Så gjorde man till exempel med REVA.

Jag har talat med källor inom polisen som jobbade med att övervaka romska tiggartullor. Det fick de sluta med för att polischeferna var för skräjiga för medierna eller för den politiska korrektheten. Man gör alltså inte det som är polisens uppgift.

Vi har en polischef, och polischefer, som öppet går ut och säger att man mörkar invandrarrelaterad brottslighet för att ett visst parti – vi, alltså – inte ska gynnas, eftersom vi har varit klarsynta nog att se problemet långt innan andra kunde göra det.

Vi måste ha en polisledning som består av poliser, inte politruker. Det ska vara en ledning som inte böjer sig för politiskt korrekta drev utan har den hårdhet som krävs i det nya, spännande Sverige som ni har skapat åt oss. Det är ett land som har blivit alltmer splittrat och alltmer våldsamt.

Vissa talar om högskoleutbildning som receptet för att göra polisyrket mer attraktivt, men jag tror att det bara kommer att förvärra situationen inom polisen. Vi behöver folk som vill och vågar vara ute och slita i dessa hårda jobb. Det kommer att bli mycket, mycket värre i Sverige innan detta är över. Vi behöver inte folk i polisen som väntar sig något annat. Det är många inom polisen som vittnar om detta i dag.

Den utveckling som vi i Sverige står inför är allvarlig. Det kommer att bli mycket värre, som jag just sa. Då behöver vi en bra polisledning och en rekryteringsprocess som inte går ut på kvotering av olika grupper som inte får plats i dag.

(Applåder)

Anf. 13 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP):

Herr talman! Som många konstaterar är vi överens om att Sverige behöver en effektivare polis – en polis som är bättre på att klara upp brott, och detta i ett samhälle där brottsligheten minskar men förändras. Mer och mer kriminalitet sker på internet. Företaget har blivit den nya kofoten.

Den organiserade brottsligheten är ett hot mot samhället. Men, Kent Ekeröth, det är också hatbrotten och hoten mot utsatta grupper, politiska

företrädare, journalister och andra som arbetar för demokratin. Det är viktigt att polisen prioriterar de brott som riskerar att i grunden slita isär samhället. Hatbrott är en av de kategorierna.

Vi måste bryta tudelningen, sa Annie Lööf från Centerpartiet. Det är en självklar prioritering. Vi behöver ett gott samhälle som håller samman, sa en av hennes allianskollegor. Jag delar den ambitionen.

Men vet ni vad? 2 000 poliser till kommer inte att förändra det faktum att vi har högre arbetslöshet bland dem som är nya i Sverige eller att det finns bostadsområden där eleverna går ut skolan med mycket sämre resultat än i andra områden. Vi behöver satsa på välfärden. Vi behöver satsa på ett brett angreppssätt när det gäller utsatthet i vissa områden.

Polisen är en jätteviktig del, och det är glädjande att polisen har prioriterat arbetet i de områden som är mest utsatta. Men låt oss inte låtsas att det är lösningen på utsattheten. Låt oss inte låtsas att det är fler poliser som kommer att göra att barnen från förorten känner framtidstro.

Vi behöver ett samhälle som står upp för alla människors möjlighet. Vi behöver också en polis som alla människor känner tillit till – en polis som speglar samhället. Siffrorna vad gäller jämställdhet och mångfald inom poliskåren är för dåliga. Jag välkomnar det arbete som har initierats för att rekrytera personer till polisutbildningen som har olika bakgrund och olika språkkunskaper. Det är viktigt för förtroendet, men det är naturligtvis också viktigt för att polisen ska kunna de språk som faktiskt talas i Sverige i dag, inte minst bland de människor som ännu inte har hunnit lära sig svenska.

Den organiserade brottsligheten är ytterligare ett av de områden där regeringen gjort många riktade insatser under mandatperioden. Vi ser att det också är ett område där det demokratiska samhället hotas. Även här krävs att hela samhället engagerar sig. Polisen är otroligt viktig, men satsningar på Ekobrottsmyndigheten och samverkan mellan andra myndigheter är minst lika central om vi ska ha ett samhälle som hänger ihop.
(Applåder)

Anf. 14 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! När jag säger att Centerpartiet satsar ytterligare en halv miljard på polisen nästa år och regeringen enbart 100 miljoner svarar Anders Ygeman att vi satsar ungefär lika mycket. Då är det dags att återigen kolla upp matematiken! Sveriges polis behöver resurser nu. Man behöver resurser nästa år och inte, som regeringen föreslår, främst efter nästa val.

När jag för en tid sedan besökte Rissne utanför Stockholm mötte jag poliser som varje dag ser hur våldet tar över och otryggheten breder ut sig. De ser hur kriminella gäng uppfostrar barn och ungdomar att visa respektlöshet mot samhället och polisen.

Detta sker i utsatta områden där de boende inte längre känner sig trygga, där blåljuspersonal inte har möjlighet att göra sitt jobb och där detta får väldigt tydliga konsekvenser för de boende i området. Otryggheten blir en del av deras vardag. Vågar de gå ut om kvällarna? Har de samma möjligheter att få hjälp om de blir akut sjuka, om det börjar brinna eller om de blir utsatta för något brott?

Polisens närvaro i dessa områden är helt avgörande. Polisen måste kunna bygga kontakt med de boende och förebygga attacker mot brandkårs- och ambulanspersonal.

Vi behöver också ta ansvar för det förebyggande arbetet. Centerpartiet har därför presenterat förslag om hur det brottsförebyggande arbetet kan förbättras i de särskilt utsatta områdena runt om i landet. Vi lägger 400 miljoner särskilt på detta i vår budgetmotion, utöver de 2,4 miljarder vi lägger på den öppna polisen.

I Rissne och i många andra bostadsområden hindras polisens arbete av bristfällig stadsplanering. Den fysiska miljön försvårar deras arbete. Det handlar exempelvis om hur garage är byggda, hur belysning är utformad och om det finns broar där stenkastare kan stå. I delar av landet dit det tar lång tid för polisen att komma växer risken att invånarna känner sig förbisedda.

För brottsoffret är brottet alltid allvarligt. Att inte bli sedd och inte bli hörd av polisen när man blir utsatt för ett brott är mycket allvarligt. Oavsett om man bor i något av landets storstadsområden eller på landsbygden måste samhällets svar på brottslighet och otrygghet vara lika tydligt. Tryggheten ska vara till för alla. I slutändan handlar våra förutsättningar för att skapa den tryggheten om vilka resurser som vi är beredda att ge svensk polis. Och det handlar om vilket ledarskap som vi har såväl för polisorganisationen som för rättssamhället i stort. Jag är övertygad om att det är ett nytt ledarskap som behövs.

Herr talman! Jag tolkar dagens debatt som att engagemanget för polisen är stort. Men hos regeringen finns det en avsevärd skillnad mellan ord och handling. Mitt besked är att det är dags att se att det är allvar, att öka ansträngningarna, att göra satsningarna, att skärpa lagstiftningarna, att ta ansvar för polisens omorganisation och att visa det ledarskap som situationen kräver.

Vi i Centerpartiet kommer med förslag efter förslag att svara upp mot de problem som vi ser, och vi gör det för att det är helt nödvändigt. Sverige behöver en kraftfull politik för att bryta tudelningen. Då krävs det fler jobb. Det krävs också en ökad trygghet. Rättsstaten måste vara stark i hela landet.

(Applåder)

Anf. 15 LINDA SNECKER (V):

Herr talman! Jag har världens roligaste jobb, men berätta det inte för någon. Så sa en polis till mig, och det är det jag tror att många poliser upplever: Jag har världens roligaste jobb, men det är lite tungt just nu.

Att vara polis innebär att man har ett oerhört varierande arbete. Det är riskfullt. Det är stimulerande. Polisycket är ett yrke som engagerar samhället. Vi har sett det den senaste tiden. Det finns ett otroligt folkligt engagemang för polisens situation. Det är antagligen för att polisen ska komma när vi är som allra mest utsatta och behöver dem allra mest.

Debatten i dag har känts lite som en minibudgetdebatt. Olika partier får berätta hur många miljoner och miljarder de har lagt i sina budgetar, som ändå inte kommer att gå igenom. Men det spelar ingen roll hur upprörda vi är i den här kammaren och hur mycket vi försöker övertyga varandra om att just det egna partiet tar polisens situation på allra största allvar. Vi är ganska överens om att det är ett allvarligt läge.

Det finns faktiskt en hel del att kritisera polisen för. Man använder sig av en förändringsledningsteori som är kundanpassad, som inte passar i den offentliga förvaltningen. New public management och lean är någonting

som vi tillsammans med regeringen har beslutat ska fasas ut ur de svenska myndigheterna. Det här är kontraproduktivt. Det är ett ineffektivt sätt att arbeta på. Inom polisen råder det en tystnadskultur, och det är en väldigt hierarkisk situation. Det är inte bra.

Och vi står här i dag i ett sammelsurium i en omorganisation, där förvaltningspolitik samsas med riksdagens beslut. Olika ministrars handlingskraft ska bevisas i den offentliga debatten. Det är byråkrati. Det är olika slags organisationsteorier om hur man förvaltar och omorganiserar på bästa sätt. Och så finns det en vilja av att faktiskt skapa en viktig och reell förändring.

Nej, den här processen hos polisen har inte varit helt lyckad. Men detta har också visat på vikten av en god arbetsmiljö och vikten av att ha många och duktiga kollegor. Det handlar också om att ha en bra lön och om känslan av att vara behövd på sin arbetsplats varje dag. Detta har även visat på betydelsen av ett stort fackligt engagemang och många fackligt anslutna för att man ska få tryck i frågor om vad som inte fungerar. Men det behövs också många modiga poliser som menar: Ett mer meningsfullt yrke kan man inte ha.

Anf. 16 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Jag lyssnade väldigt noggrant på inrikesministern. Att upprepa sig och tydliggöra sina budskap är väldigt effektivt, men det blir inte så kraftfullt när man pratar om allt annat än polisen. Jag hör talas om jourdomstolar, skärpta straff och det ena och det andra. Men vi pratar om polisen. Det spelar ingen roll vilka skärpta straff vi skjuter till från höften här i riksdagen om det inte finns någon som kan åka ut och ingripa och gripa de här personerna.

Jag förstår inte logiken i debatten hos de rödgröna representanterna, herr talman. Har migration, terrorhot och allt annat i omvärlden påverkat polisen eller inte? Några hävdar att det har gjort det. Andra hävdar att det inte har gjort det. Men om det nu har gjort det, som jag naturligtvis tror men inte fullt ut, undrar jag: Varför anslår regeringen bara 75 miljoner nästa år till Polismyndigheten? Jag vill inte säga att det handlar om fler poliser, för det är upp till rikspolischefen, tydligen, att använda de extra 75 miljonerna. Det kan då jämföras med Liberalernas 780, nästan 800, miljoner till polisen bara nästa år.

Ja, Linda Snecker i Vänsterpartiet, det är en budgetdebatt. I ditt tidigare inlägg och på Twitter angrep du mig: Vi ska inte ägna oss åt ministerstyre. Ja, vad har vi då för funktion i kammaren? Ja, vi beslutar om polisens budget. Det är självklart att vi måste kunna tycka till om förutsättningar och villkor just när det gäller budgeten. Det är vårt sätt, vårt främsta sätt, att påverka polisens villkor. Och vi menar att vi gör det genom ekonomiska beslut.

Herr talman! Inrikesministern sa i sin upprepning nummer två att han vill renodla polisens arbetsuppgifter. Jag vet inte hur många gånger under det här riksdagsåret och under föregående riksdagsår som jag har ställt skriftliga frågor och även interPELLERAT statsrådet om varför han i februari 2015 lade ned Liberalernas och Alliansens utredning som handlade just om att renodla polisens arbetsuppgifter.

Jag fick inget svar senast. I våras fick jag något: Det här med djurhämtnings och så vidare är på gång. Och handräckning ska vi titta över. Det är

jättebra. Men jag har ställt frågan en gång till. Jag är inte nöjd med det svaret, herr talman. Jag vill gärna veta hur det är, nu när jag har chansen i denna kammare.

Herr inrikesminister! Varför lade du ned utredningen i februari 2015, knappt ett halvår efter ditt tillträde? Nu när du har varit på din post i ett och ett halvt år, snart två år, tycker du nämligen att detta är en av de absolut viktigaste sakerna vi kan göra. Ja, jag vill gärna ha ett besked i dag.

När det gäller de utsatta områdena måste jag uppmärksamma något i den här debatten. Södertälje har nämnts. Botkyrka har nämnts – jag vet inte hur många gånger. Men de poliser som har anvisats till Botkyrka är schackpjäser. Polisen har använts som ett schackspel. Det är poliser som har tagits från andra områden och som har anvisats till Botkyrka. Men vi behöver fler poliser även i Surahammar och i Bäckby – det är en stadsdel i Västerås som har gått från att inte vara utsatt till att vara utsatt.

Herr inrikesminister! Detta har ingenting med migration eller terrorhot att göra. Detta har varit eftersatt år efter år efter år, oberoende av vilken po-litisk kulör det har varit i kommunledningen. Det är dags att leverera och att satsa på riktigt.

(Applåder)

Anf. 17 ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Jag hörde inrikesministern säga att det pågår kreativ bok-föring eller om det var räkning i debatten. Då funderar jag lite grann på hur regeringen själv räknar. I satsningen för nästa år avsätts 75 miljoner kronor för polisen, och 25 miljoner är riktat till att stoppa fusket i åkerinär-ningen. Men när vi hade budgetdebatt här i kammaren, och även i *Aktuellt* om jag minns rätt, sa finansministern att polisen får det den har begärt. Jag hör också att vi satsar ungefär lika mycket.

Jag antar, och jag hoppas att inrikesministern kan svara på detta, att han menar att man får använda anslagssparandet under nästa år och på det sättet jämna ut summorna. Men om anslagssparandet ska användas till höjda nivåer i polisens verksamhet är ju risken att vi står här 2018 och polisen måste göra besparingar. Om anslagssparandet är pengar som får användas lite hur man vill och det inte kommer mer än 280 miljoner kronor i regeringens budget för 2018 undrar jag: Vem är det egentligen som ägnar sig åt kreativ räkning och bokföring här?

Vi har en kraftfull satsning på fler poliser och på civilanställda som kan gå in och avlasta polisen snabbt, för vi ser stora behov. Vardagen för poli-serna i Sverige ser ju väldigt olika ut i olika delar av landet. På vissa håll möts polisen vid utryckningar av stenkastande ungdomsgäng. Bilar har satts i brand och butiksfönster krossats. Detta är påfrestande även för den mest erfarna polis. Hårdast drabbas dock de boende i de här områdena när polis, ambulans och brandkår inte kan utföra sina viktiga uppdrag.

Jag tänker på polisen Eriks berättelse, herr talman. Vid en insats i Gottsunda i Uppsala berättar han i UNT om svarta rökpelare från brinnande bilar. Stadsbussarna vände, och de som åkte buss från stan fick gå av och gå genom hela Gottsunda för att ta sig hem. Erik skriver: ”Det kändes inte bra, att på den gamla damens fråga om hur hon haltande skulle ta sig till andra sidan av Gottsunda svara, jag vet inte.”

Detta är helt oacceptabelt. Här behövs satsningar – inte genom kreativa räkningar och satsningar långt fram i tiden, utan satsningar här och nu.

Detta är oerhört viktigt för att nära och förtroendefulla kontakter ska kunna skapas mellan polis och allmänhet så att man kan jobba förebyggande men också för att ha resurser till att motverka den typ av situationer som Erik berättar om i sitt brev.

Polisarbetet måste organiseras så att tillgången på poliser är störst på de platser och vid de tider då brottsligheten är som mest omfattande. Polisledningen har fått kraftfull kritik, herr talman, och den måste tas på allvar. Regeringen måste ta ett större ansvar genom att ta sig an grundproblemen. Det måste anställas fler poliser för att man ska komma till rätta med problemen. Först då kan den nya organisationen ge de effektiviseringar som gör att vi får fler poliser i yttre tjänst.

Herr talman! Trots att utmaningarna för polisen är stora är förtroendet hos allmänheten fortfarande stort. Men förtroende och tillit kan inte på något sätt tas för givna. Vi ser tecken på att tilliten minskar eller hotas, och därför behöver vi nu skyndsamt satsa på polisen. Det är en viktig reform att satsa på. Det behövs ett krispaket som ett led i att stärka tilliten till våra samhällsinstitutioner, eftersom förtroendet för samhällets institutioner tar lång tid att bygga upp men kan gå fort att radera. Då räcker det inte, herr talman, med plåster på stora sår.

(Applåder)

Anf. 18 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka oppositionen för en mestadels konstruktiv ton i den här debatten. Jag kan bara notera att vi i huvudsak är överens om analysen och om de åtgärder som behöver vidtas. Jag tror att det är ett viktigt besked till poliserna där ute att det finns en bred politisk vilja att skjuta till nya resurser och att det finns en bred politisk vilja att göra polisens arbetsvillkor och arbetsmiljö bättre. Det tror jag är välkommet.

Om det är så att några av de kloka förslag som regeringen kommer med emanerar från något av de borgerliga partierna har jag bara en sak att säga: Tack! Jag lovar att jag inte kommer att bedöma ett förslag utifrån vem som kommer med det utan utifrån om det är bra eller dåligt. Det tror jag är en insikt som skulle hjälpa den politiska debatten även på många andra områden.

I motsats till Kent Ekeröth tänker jag inte delta i förlöjligandet av de poliser som försöker mobilisera lokalsamhället mot brottsgång och ligor. De gör en viktig insats.

När det gäller diskussionen om resurstillskott gör de borgerliga företrädarna det lite lätt för sig. De glömmer att vi har vänt utvecklingen från 10 000 asylsökande i veckan i december förra året till 400–500 asylsökande i veckan i år. De glömmer att vi har ett betydande anslagssparande som polisen kommer att kunna få använda under nästa år, vilket betyder att summorna där blir ganska lika. De glömmer att regeringen redan det här året har tillfört 250 miljoner kronor till polisen.

De glömmer också att det tar två och ett halvt år att utbilda en polis och att vi är väldigt överens om den långsiktiga resursutvecklingen för polisen. Det är en trygghet för alla de 8 000 personer som har sökt sig till polisyrket nu att det finns politisk enighet om att de och deras krafter behövs för ett tryggare Sverige.

(Applåder)

Anf. 19 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Vi satt i bänken och sa precis att det egentligen är lite märkligt att man går med överskott inom polisen när situationen ser ut som den gör. Det är märkvärdigt att man inte har lyckats göra av med flera hundra miljoner kronor när vi så ofta får svaret att man inte har resurser att rycka ut eller att göra saker som behöver hanteras. Det är också lite av ett underbetyg till organisationen och säger någonting om att den inte fungerar.

Jag menar att det handlar om kulturen, det handlar om resurser och det handlar om ledarskapet. Det handlar om att här och nu faktiskt göra det som behövs.

Polisen verkar i medborgarnas tjänst. Jag skulle vilja se mer av den serviceanda som är nödvändig så att man inte lite avogt lyssnar på någon som ringer och anmäler utan faktiskt är på tårna och gör den där bästa insatsen och har förmåga att berömma den polis som gör det där lilla extra som ofta är skillnaden och som gör att man löser ett brott.

Tittar man på utredningsresultat ser man att det är de som gör det lilla extra, som verkligen gör sitt jobb och tar det på allvar, som når resultat. De andra får mediokra resultat. Här behöver man göra något.

Det är intressant att höra på inrikesministern. Han är ju tacksam över förslag från Alliansen. Det kommer fler, och det är roligt att de är välkomna, men min fråga är: Vad tänker ministern göra själv? Vilka initiativ kommer regeringen att ta för att det ska bli förändringar?

Jag förstår att inrikesministern inte har så mycket draghjälp av kompisarna i regeringen, för om man påstår att det är viktigare att satsa på välfärdsreformer i stället för poliser har man inte förstått någonting. Om vi inte har poliser på plats som kan ge människor som bor i utsatta områden lugn och ro, som kan se till att ambulans och räddningstjänst kommer fram, ja, då spelar inga välfärdsinsatser någon roll över huvud taget.

Man måste göra både och. Det handlar om här och nu, och det handlar om långsiktiga insatser. Förstår man inte det kan man inte hantera de här problemen, så det är klart att inrikesministern har en liten uppförbacke där hemma.

Som sagt: Alliansen återkommer, och vi moderater kommer att lägga fram ett bra budgetförslag.

(Applåder)

Anf. 20 KENT EKEROTH (SD):

Herr talman! Det låter på allianspartierna som om allt är regeringens fel, och även om det kanske är lockande att stämma in i den kören stämmer det faktiskt inte riktigt.

Regeringen har gjort en del bra saker sedan den kom till makten – saker som alliansregeringen vägrade att göra trots påtryckningar från Sverigedemokraterna under flera år. Lagen om terrorresor är ett sådant exempel, där alliansregeringen visserligen var jättenöjd med reglerna, men det var först med den nya regeringen som vi fick en förbättring, även om det finns hål i den lagstiftningen. Reglerna om förverkande förbättrades först nyligen. Inte minst handlar det om gränskontrollerna, där Alliansen i stället gick till val på uppmaningen: Öppna era hjärtan!

Man kan alltså inte skylla allting på regeringen. Alliansen har tyvärr ett tungt ansvar för den situation som svensk polis står inför i dag.

Sverigedemokraterna vill göra framför allt två saker för att förbättra situationen för polisen. Jag har varit inne på dem i mitt anförande.

Den första punkten handlar om kraftiga resursförstärkningar till rättsväsendet som vida överstiger de förslag till förstärkningar som både allianspartierna och regeringen har lagt fram. Vi har varje år i vår budget gett poliserna vad de har yrkat på och ytterligare satsningar, bland annat på mer poliser och bättre villkor och lön, för att locka tillräckligt många poliser till den satsning som vi vill göra.

Den andra punkten är frågan om polisledningen. Det ska vara en polisledning som inte är bunden av politisk korrekthet och som vågar göra sitt jobb. Lösningen ska inte vara, som Miljöpartiet säger, kvotering och särbehandling för att få in olika etniska grupper eller andra grupper i polisen. Vi vill ha bästa man, eller kvinna för den delen, på plats oavsett vad. Det måste vara vägledande för en polis. Annars hamnar vi i en situation där det blir mycket svårt att vända skutan.

Anf. 21 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP):

Herr talman! Att Sverigedemokraterna inte tycker att mångfald och jämställdhet är viktigt är ingen nyhet. Det är heller ingen nyhet att Moderaterna inte tycker att en stark välfärd är viktig. Men vet ni vad! Samhället är också polisernas arbetsplats – deras arbetsmiljö.

Brottsligheten påverkas av vilket samhälle vi väljer att bygga upp. Åtta år av nedskärningar i välfärden får konsekvenser. Nu vänder arbetslöshets-siffrorna. Ungdomsarbetslösheten är lägre än någonsin, och brottsligheten sjunker. Det finns stora utmaningar kvar, och det är anledningen till de stora välfärdssatsningarna som regeringen gör. Det här är en del av den verklighet som vi skapar bland annat för Sveriges poliser.

Ja, det behövs resursförstärkningar i polisen, men eftersom regeringen väljer välfärdssatsningar framför skattesänkningar har vi råd med både och.

(Applåder)

Anf. 22 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Jag vill tacka för dagens debatt. Den har varit viktig. Tryggheten ska värnas i hela landet oavsett om man bor på landsbygden, i storstaden eller i något av utanförskapsområdena. Att garantera människors trygghet är en av statens absolut viktigaste uppgifter. Trygghet handlar om att veta att polisen finns där när man behöver den. Om man utsätts för ett brott ska rättssystemets stöd finnas. Tydlig lagstiftning ska hjälpa polisen i dess arbete, och det måste finnas resurser att sätta in när otryggheten breder ut sig.

Svensk polis befinner sig i kris. Vi kan inte blunda för det. Vi måste möta problemen med öppna ögon och med handlingskraft. Vi kan inte stillasittande se på när allt fler poliser säger upp sig. Vi kan inte blunda för våld och oroligheter.

Herr talman! Jag hoppas att alla som har följt debatten har fått en bild av vad svensk polis behöver och vad tryggheten kräver. Jag hoppas att de som har lyssnat känner att ett tydligt ledarskap för polis och rättssamhälle är vad Sverige behöver. Jag hoppas att det har framgått att satsningar på polisen behövs nu och inte sedan. Jag hoppas att det står tydligt att Centerpartiet kommer att fortsätta arbetet för tryggheten. Jag är säker på att

debatten kommer att fortsätta, och jag förutsätter att regeringen tar sitt ansvar.

Med satsningar på fler jobb, förebyggande arbete och ökad trygghet kan utmaningarna mötas. Den ökade tudelningen kan brytas med tydliga reformer. Sverige ska inte fortsätta att delas. Tryggheten får inte bli en lyx för några få eller en avlägsen utopi.

Att visa ledarskap för polisens möjligheter, och att förebygga och bekämpa brottslighet, är att investera i tryggheten för alla. Tack för dagens debatt!

(Applåder)

Anf. 23 LINDA SNECKER (V):

Herr talman! Tack, alla, för dagens debatt!

Roger Haddad från Liberalerna har två gånger stått och ropat mitt namn från talarstolen. Han har i det närmaste efterfrågat ett ministerstyre av polisen. Jag tycker att det är lite spännande. Han vill ha så mycket inflytande hos en minister att det närmar sig ministerstyre. Det är något som en opposition till regeringen brukar beskylla regeringen för och inte efterfråga. Det är också något som regleras i regeringsformen i kap. 11 och 12.

Detta visar på Liberalernas oförmåga att faktiskt lita på polisen, att inte lita på den kompetens och förmåga som poliserna yrkesmässigt besitter. Det här visar också på att vi inte ska använda polisen som politiskt slagträ. Vi måste ha förtroende och lita på att våra statliga tjänstemän i myndigheter i Sverige vet vad de gör.

Vi från politikens sida ska stå till tjänst med resurser och stöd. Vi ska aldrig blunda för de många utmaningar våra myndigheter och polisen står inför. Vi ska inte heller missa att polisen har infört många nya arbetssätt. Där finns medborgarlöftena och samverkansöverenskommelserna med kommunerna. Dem har vi inte debatterat i dag.

Polisen är inne i en omorganisation. Det tar tid. Det gör ont! Det är jobbigt när saker och ting förändras. Vi tar alla dessa frågor på högsta och största allvar.

Jag vill tacka Polisförbundet för det stora och gedigna arbete ni har gjort, och jag vill tacka alla poliser som varje dag går till jobbet med stolthet. Ni gör ett otroligt viktigt arbete!

(Applåder)

Anf. 24 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Jag vill också tacka Centerpartiet, som tog initiativ till den här viktiga debatten. Men det är med stor besvikelse jag om en stund lämnar kammaren utan nya och konkreta besked.

Både Miljöpartiet och Vänsterpartiet har räknat upp oerhört många bra initiativ, men de kostar pengar. Det blir bara 75 miljoner av 100 miljoner nästa år. Ni har inte anslagit mer, och vi måste få påpeka det oavsett om ni vill prata om det eller inte. Det är en viktig del av vår riksdagshantering.

Sedan går jag över till vad inrikesministern har sagt. Trots att andelen brottsutredningar som redovisas till åklagare minskar, mängden brottsuppläringar i utanförskapsområden är på den lägsta nivån sedan 1999, blir det alltså inte mer än 75 miljoner till polisen nästa år. Det är oansvarigt.

Jag har verkligen försökt, inrikesministern, att lyssna efter konkreta förslag där vi kan bli överens. Men om jag säger att Liberalerna vill ha 1 000 fler poliser än regeringen – då är vi inte överens. Om vi vill ha ytterligare 50 miljoner i en lönepott – då är vi inte överens. Om vi vill ha ytterligare 1 100 civilanställda – då är vi inte överens. Jag önskar att vi vore överens.

Jag har pratat med många poliser, och det har även mina kollegor och inte minst inrikesministern som jobbar med dessa frågor gjort. Många av de frågor vi liberaler har lyft upp är sådant som poliser har berättat för oss. Det är inte något hopsnickrat på Liberalernas partikansli på våning 9. Det här är deras berättelser, och det här är ett sätt för vårt parti att visa att vi tar dessa frågor på allvar.

Det har varit en bra debatt. Men apropå att Linda Snecker anmärkte på frågan om ministerstyret har Liberalernas förslag att kalla inrikesministern och rikspolischefen till justitiekommittén i oktober för att diskutera frågorna fått bifall i utskottet.

(Applåder)

Anf. 25 ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Vi blir inte mer överens ju fler gånger man säger något i riksdagens kammare. Det är inte så att något som sägs och sägs innebär att vi kommer överens. Det handlar om innehållet i politiken, i förslagen och i våra budgetalternativ. Den som har följt debatten har sett att vi inte är riktigt överens. Kristdemokraterna tycker att det behövs satsningar här och nu, och regeringens satsningar på polisen kommer först om några år, efter valet.

Inrikesminister Anders Ygeman säger, herr talman, att vi glömmer anslagssparandet. Men det var ju det jag försökte fråga om i mitt inlägg. Om man tar av anslagssparandet nästa år finns det ju inte pengar i anslaget från regeringen i budgeten året efter. Det kommer att innebära att polisen kommer att behöva göra nedskärningar.

Detta är inte den långsiktighet som behövs för de poliser som jag har pratat med, som säger att de inte vet om de orkar längre, som har varit i tjänst i fyra fem sex år och kanske fortfarande ligger kvar på ingångslönen. De upplever stor frustration i sitt arbete och får inte den långsiktiga signal som är så viktig att ge: att vi satsar på polisen, på fler poliser, och tar de utmaningar, de problem och den oro som finns på allra största allvar.

Vi glömmer att det tar två och ett halvt år att utbilda nya poliser, sägs det här. Det gör vi inte alls; det har jag sagt här i kammaren att det gör. Vi behöver därför satsningar på fler civilanställda tidigt för att kunna avlasta polisen och få ut utbildade poliser i yttre tjänst. Kristdemokraterna har tidigare föreslagit en rad andra åtgärder för att snabbt kunna avlasta polisens verksamhet och få ut fler i yttre tjänst.

Vi är inte överens om hur mycket pengar vi vill satsa på polisen. Där efterlyser jag bättre ledarskap och större tydlighet för att ge polisen de långsiktiga spelregler som behövs.

Tack för den här debatten! Tack till er som deltog och tack, Centerpartiet, som tog initiativ till den!

(Applåder)

Anf. 26 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag kan förstå att det blir rörigt för den som lyssnar på debatten. Men som tur är finns alla budgetförslagen på internet, så man kan själv jämföra.

Vi är överens om den långsiktiga utvecklingen för svensk polis och om medelsfördelningen som behövs för att anställa fler poliser. Vi har lite olika siffror år ett, och vi räknar lite olika på anslagssparandet; det är helt riktigt. Men några av er har sagt flera gånger att det behövs åtgärder ”här och nu”. Tja, vi sköt ju till 250 miljoner redan i vårbudgeten, i våras. I den meningen är nog ”här och nu” lite sent, men välkomna in i debatten!

Vi behöver mer resurser. Vi behöver bättre lagstiftning. Vi behöver snabbare och smartare lagföring. Det behöver vi för att underlätta polisens arbete. I dag läggs alldeles för mycket av polisens arbete på stamkunder och på saker som inte behöver utföras av polis. Genom att frigöra den tiden får vi här och nu fler poliser för att göra människors vardag tryggare.

Jag vill också ödmjukt påpeka att den här regeringen har lagt 63 propositioner från Justitiedepartementets område till riksdagen sedan vi tillträdde. Många av dem bidrar till att just förenkla och förbättra arbetet och skärpa lagstiftningen.

Avslutningsvis vill jag tacka Centerpartiet och resten av oppositionen för initiativet till den här debatten. Jag tycker att den i stora delar har varit bra. Jag är liksom Annie Lööf övertygad om att diskussionen kommer att gå vidare. Men jag är också övertygad om att vi gemensamt kommer att bevaka att det som var den gemensamma ansatsen i omorganisationen, fler poliser närmare medborgarna, också ska bli verklighet och bli verklighet i de socialt utsatta områdena först.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 2 Avsägelse

Andre vice talmannen meddelade

att *Julia Kronlid* (SD) avsåg sig uppdraget som ledamot i utrikesutskottet,

att *Markus Wiechel* (SD) avsåg sig uppdraget som ledamot i socialförsäkringsutskottet,

att *Paula Bieler* (SD) avsåg sig uppdraget som ledamot i arbetsmarknadsutskottet,

att *Christer Nylander* (L) avsåg sig uppdraget som suppleant i finansutskottet,

att *Mathias Sundin* (L) avsåg sig uppdraget som suppleant i justitieuutskottet,

att *Fredrik Malm* (L) avsåg sig uppdraget som suppleant i civilutskottet och som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet,

att *Bengt Eliasson* (L) avsåg sig uppdraget som suppleant i socialförsäkringsutskottet,

att *Jennie Åfeldt* (SD) avsåg sig uppdraget som suppleant i socialförsäkringsutskottet,

att *Sofia Fölster* (M) avsagt sig uppdraget som suppleant i socialutskottet,

att *Jörgen Warborn* (M) avsagt sig uppdraget som suppleant i näringsutskottet och

att *Magnus Persson* (SD) avsagt sig uppdraget som suppleant i arbetsmarknadsutskottet.

Kammaren biföll dessa avsägelser.

§ 3 Anmälan om kompletteringsval

Andre vice talmannen meddelade

att Sverigedemokraternas riksdagsgrupp anmält Markus Wiechel som ledamot i utrikesutskottet, Jennie Åfeldt som ledamot i socialförsäkringsutskottet, Magnus Persson som ledamot i arbetsmarknadsutskottet och Paula Bieler som suppleant i arbetsmarknadsutskottet,

att Moderaternas riksdagsgrupp anmält Jörgen Warborn som suppleant i skatteutskottet, Ann-Britt Åsebol som suppleant i socialutskottet och Sofia Fölster som suppleant i näringsutskottet samt

att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält Åsa Eriksson som suppleant i utbildningsutskottet under Olle Thorells ledighet.

Andre vice talmannen förklarade valda till

ledamot i utrikesutskottet

Markus Wiechel (SD)

ledamot i socialförsäkringsutskottet

Jennie Åfeldt (SD)

ledamot i arbetsmarknadsutskottet

Magnus Persson (SD)

suppleant i skatteutskottet

Jörgen Warborn (M)

suppleant i socialutskottet

Ann-Britt Åsebol (M)

suppleant i näringsutskottet

Sofia Fölster (M)

suppleant i arbetsmarknadsutskottet

Paula Bieler (SD)

Andre vice talmannen förklarade vald *under tiden den 27 september 2016–1 april 2017* till

suppleant i utbildningsutskottet

Åsa Eriksson (S)

§ 4 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Andre vice talmannen anmälde att utdrag ur följande protokoll i ärenden om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in:
prot. 2016/17:1 för tisdagen den 20 september från utrikesutskottet,
prot. 2016/17:3 för torsdagen den 22 september från skatteutskottet samt
prot. 2016/17:3 för torsdagen den 22 september från arbetsmarknadsutskottet.

§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motioner

2016/17:41 till näringsutskottet

2016/17:36 och 37 till trafikutskottet

2016/17:29, 40, 42, 52 och 69 till civilutskottet

2016/17:53 till konstitutionsutskottet

§ 6 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Finansutskottets betänkande

2016/17:FiU12 En uppdaterad fondlagstiftning (UCITS V)

Arbetsmarknadsutskottets betänkande

2016/17:AU3 Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning

Utbildningsutskottets betänkande

2016/17:UbU3 Fler elever i fler skolor

Skatteutskottets betänkanden

2016/17:SkU6 Ett svenskt tonnagebeskattningssystem

2016/17:SkU2 Unionstullkodexen och elektroniskt uppgiftslämnande

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande

2015/16:MJU23 Riksrevisionens rapport om ekonomiska risker för staten
i fråga om gruvavfall

*Svar på
interpellationer*

§ 7 Svar på interpellation 2015/16:792 om effekter av polisens omorganisation i Norrlands inland

Anf. 27 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Saila Quicklund har frågat mig hur jag avser att agera för att säkerställa den polisiära närvaron och människors säkerhet och trygghet i Jämtlands län.

Ombildningen av polisen till en myndighet är omfattande och komplex och innebär stora interna omflyttningar av såväl personal som verksamheter. Omorganisationen medför bland annat att vissa verksamheter koncentreras till färre ställen, vilket är en nödvändig rationalisering som är tänkt att komma medborgarna till del.

För att möjliggöra för Polismyndigheten att nyanställa både poliser och civilanställda har regeringen i budgetpropositionen för 2017 föreslagit att myndigheten tillförs drygt 2 miljarder kronor under perioden 2017–2020. Regeringen föreslår även att polisen avlastas uppgifter, som överförs till andra myndigheter.

Det är dock Polismyndighetens ansvar att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att fullgöra de arbetsuppgifter som myndigheten har och besluta om vilka resurser olika regioner och polisområden ska ha.

Statskontoret har också fått regeringens uppdrag att följa upp ombildningen av polisen. En första delredovisning av uppdraget ska lämnas senast den 1 oktober 2016. Jag följer noga arbetet för att säkerställa att intentionerna med reformen infrias.

Anf. 28 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Tack, inrikesministern, för svaret! De som väntade på tydlighet i svaret kommer dock att få fortsätta vänta. Vi hör om mer pengar – i och för sig pengar som rikspolischefen redan har in-tecknat till civilanställda och som till största delen kommer efter valet – men ingenting om ledning och styrning i polisorganisationen.

Det här är en viktig och angelägen interpellationsdebatt. Många gånger diskuterar vi storstadsförhållandena och poliskaoset där. Alltför sällan diskuterar och debatterar vi även förutsättningarna på landsbygden – därav min interpellation här och nu. Igenkänningsfaktorn tror jag kommer att vara stor även i de andra länen i Norrland utöver Jämtlands län, som jag kommer att fokusera mest på.

I slutet av maj i år lades länskommunikationscentralen, LKC, ned. Akuta polissamtal från länet kopplas nu i stället till Umeå, där insatserna leds från den nya regionledningscentralen.

Flytten möttes tidigt av skarp kritik från de anställda, som framför allt lyfte fram faran med att lokalkännedomen försvinner. Ingen lyssnade.

Vi har i Östersund en unik organisation, det så kallade Trygghetens hus. Där ingår räddningstjänst, kriminalvård, länsstyrelsen, regionen, Polismyndigheten, SOS Alarm, Svenska kyrkan, Tullverket och åklagarkammaren. Myndigheternas beslutsfattare träffades dagligen, och samordningen var alldeles utmärkt – man fattade snabba beslut. Vi har haft enormt många studiebesök på den här enheten, och man har alltid sett den som effektiv och som en stor förebild för övriga landet.

Det var också anledningen till att jag bjöd in Dan Eliasson till Östersund – att visa LKC men också visa polisorganisationen i vårt län.

Dan Eliasson uttryckte att det var lugnt i Jämtland på larm. Något som han inte beaktade var de stora avstånden i länet. Låt mig påminna om att Jämtlands län är det tredje största länet till ytan i hela Sverige. Polisen ville med den nya centraliseringen uppnå effektivare styrning och ledning, på sikt öka antalet poliser i lokalpolisområdena med mera. I dag har vi facit beträffande den nya organisationen och flytten av LKC till Umeå.

Medierna rapporterar senast förra veckan om stressade medarbetare – 30 procent av dem har redan slutat. Man sitter med 150 timmars övertid. Man bryter därmed mot både arbetsmiljölagen och arbetstidslagstiftningen. Man har för lite personal. Detta är alltså rapporter från personalen själv. Man har inga upparbetade rutiner. På nätterna finns sex operatörer men bara två eller tre polispatruller som ansvarar för – hör och häpna! – 52 procent av landets yta. Man rapporterar också om teknik som inte fungerar. Förr kunde man koppla på snabbnummer för att snabbt nå andra enheter, som socialtjänst och ambulans. I dag sitter man och slår i pärmar. Man har alltså gått tillbaka i utvecklingen. Det är enormt tuffa villkor för personalen. Jag lider faktiskt med dem.

Jag vill ställa en fråga till statsrådet. När du hör min beskrivning, hur kommenterar statsrådet den rättssäkerhet som råder i vårt län, och vilka åtgärder avser man att vidta?

Anf. 29 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Polisen har en mycket ansträngd situation. Det gäller Jämtland och flera andra delar av landet. Fördelen för Jämtland är att man har lägre brottslighet än snittet för landet, vilket är glädjande. Men vi tillför över 2 miljarder kronor till polisen i den kommande budgeten. Vi tillsköt i våras 250 miljoner kronor till polisen. Vi gör en betydande renodling av polisens verksamhet och ett betydande tillskott av civilanställda för att redan nu frigöra fler poliser i yttre tjänst.

När det gäller hur polisen organiserar sitt arbete är det polisen själv som ska avgöra det. Det är jag, Saila Quicklund och en enig riksdag överens om. Det var också en enig riksdag, inklusive Saila Quicklund och hennes parti, som stod bakom den nya omorganisationen, regionindelningen och därmed även effektiviseringen i form av att LKC slogs ihop till RKC. Därvidlag har jag och interpellanten ingen annan uppfattning.

Vi är också överens om att vi behöver göra mer för att förbättra polisens arbetsmiljö och arbetsvillkor. Det är därför vi skjuter till över 2 miljarder kronor, för övrigt ganska exakt samma summa som Moderaterna tillskjuter till svensk polis.

Anf. 30 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Låt oss påminna oss om att de 2 miljarderna till stor del redan är in-tecknade av rikspolischefen till civilanställda, som jag sa tidigare, och att det mesta av pengarna kommer efter valet. Jag frågade också om specifika förutsättningar för Jämtlands län men har inte fått svar på det.

Jag kommer nu att beskriva händelser direkt från verkligheten i mitt län.

Rickard Svedjesten är ordförande för Svenska Fjällräddares Riksorganisation, och han är oerhört kritisk till den nya organisationen. Han avser såklart regionledningscentralen i Umeå, som nu leder också fjällräddningen.

Han beskriver en man som var 60 år och som bröt benet på fjället. Tidigare har det inte varit något problem att få ambulanssupport vid en så pass allvarlig skada. Men nu nekade RLC i Umeå helikopter, och det innebar att fjällräddaren fick bära mannen – med de smärtor som vi vet att det är – flera kilometer till närmaste väg.

Fjällräddningen har väntat på en samordnare i över ett år. Jag vet nu att det är på gång och att det kommer en samordnare. Men det handlar om ett år, och vi pratar ändå om liv och död för många människor i den här regionen.

På 90-talet hade Strömsund 17 polistjänster, vilket kan anses vara helt relevant med de stora avstånd som råder där uppe. I sommar kunde vi se att det fanns en enda polispatrull på en yta från Arvidsjaur till Östersund, vilket är 45 mil.

I medierna ser vi också intervjuer där restaurangägare eller andra företagare i länets ytterkanter uppger att de inte längre ringer till polisen. De har försökt många gånger, men det är ingen idé. Då blir det också en missvisande statistik när man säger att det är låg frekvens på brotten.

Det värsta scenariot var ganska nyligen. En beväpnad man i Strömsunds kommun avlossade ett skott mot en minderårig flicka. Det är såklart ett prio 1-ärende, men jag konstaterar att ingen polispatrull kunde skickas ut.

Polisutryckningar har också kört fel. Krokoms polisen dirigerades till Örnsköldsvik när de skulle till Östersund. Det är 30 mil fel. Vid inbrott på Frösön hamnade man i Sundsvall. Det är 19 mil fel – 40 mil tur och retur.

Jag möter många otrygga människor, särskilt sådana som bor ensligt. Många gånger är det kvinnor, änkor, som bor kvar i sina fastigheter långt ut i landsbygden. De uttrycker sig så här: Vi betalar skatt som alla andra. Då finns det också förväntningar på ett väl fungerande rättssamhälle. Jag håller verkligen med om det.

Strömsunds kommun, med Göran Bergström i spetsen, har på olika sätt samordnat och agerat för att påvisa bristerna i polisorganisationen. Det handlar om skrivelser, uppvaktnings och möten. Jag vet också att även andra kommunalråd från länet och från Västerbotten har skrivit en gemensam artikel och beskrivit den ohållbara situationen.

I Jämtlands län, som täcker 12 procent av landets yta, kan det under vissa tider helt saknas polisiär närvaro i betydande delar av länet. Det gäller också Västerbotten, Norrbotten och så vidare.

Min fråga blir: Hur ser inrikesministern på den icke fungerande ledningen och styrningen och den dåliga arbetsmiljön inom polisorganisationen vid regionledningscentralen i Umeå, som är en stor grund för de här problemen?

Anf. 31 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Först måste jag fråga varifrån Saila Quicklund får påståendet att resurserna skulle vara intecknade. Vad bygger hon det påståendet på?

Saila Quicklund blandar vidare ihop polistjänster och poliser. Det stora problemet i Strömsund och en del andra kommuner i närheten är ju att det har varit svårt att rekrytera poliser dit. Det har ingenting med omorganisationen att göra. Det har ingenting med ledning och styrning att göra.

Vi måste bli bättre på att rekrytera poliser lokalt och ge dem tjänster lokalt. Det måste helt enkelt bli attraktivare att vara polis i glesbygd i Sverige. Det ska vi se till genom att ge lokalpolisområden större inflytande över rekryteringen men också genom att göra det lättare för dem som har en bakgrund i de här delarna av landet att också få tjänster där. Det tror jag är rätt medicin framåt.

Exemplet med skottlossning som Saila Quicklund tar upp är föremål för utredning. Jag har noterat att polisen redan har sagt att det var fel och att det inte hade något med resursbrist, omorganisation eller regionledningscentral att göra.

Jag träffar på måndag kommunalrådet Göran i Strömsund och 15 andra lokala politiker. Jag hoppas att vi ska ha ett konstruktivt meningsutbyte om vad vi tillsammans kan göra för att öka tryggheten och polisnärvaron i Jämtlands och Västerbottens län.

Stora delar av de problem som Saila Quicklund tar upp hänför sig till rekryteringen i glesbygd. Det är tyvärr inget som är unikt för Strömsund, och det är heller inget som har kommit nytt under de senaste åren. Under en lång rad år med alliansregeringen har det varit ett problem.

Vi ska naturligtvis ta tag i det problemet, och vi ska naturligtvis se till att vi får ökade möjligheter att rekrytera duktiga poliser även till Strömsund.

Anf. 32 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Beträffande rekryteringsproblem sökte Länsförsäkringar en utredare, och enligt uppgift har 50 poliser sökt den tjänsten. Många av dem som söker sig från polisyrket uppger de missförhållanden som råder som orsak. Det är viktigt att beakta.

Invånarna i Jämtlands län vet alltså inte om eller när en polis ska komma till undsättning. Det gäller även prio 1-ärenden. Det har vi haft exempel på. Även om detta är under utredning har det ändå skett. Vi måste ändå konstatera att samhällets trygghet står och faller med en fungerande polisorganisation. Några uttalar att det annars finns en risk för att man tar lagen i egna händer.

Vi moderater vill att hela Sverige ska leva. Då är även trygghetsfrågorna oerhört centrala för inlandets kompetensförsörjning och för inflyttning. Trygghetsaspekten är jätte viktig. Det är viktigt att Sveriges inland, glesbygd och landsbygd värderas lika högt som stad och kust.

Jag har lämnat en beskrivning av en mycket ansträngd och oacceptabel situation i Jämtlands län. Jag hoppas och förutsätter att inrikesministern agerar kraftfullt utan att hänvisa till pågående rapporter, utredningar och så vidare, där det är en mycket lång framförhållning. Det krävs åtgärder här och nu. Dessa förväntningar finns.

Jag kommer självklart att fortsätta att följa hur arbetet fortskrider, och jag har självklart en ständig dialog med dem som bor i länet men också med de poliser som jobbar inom verksamheten.

Avslutningsvis tackar jag för en viktig debatt.

Anf. 33 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Jag hade önskat att Saila Quicklund hade gett en lite mer konsistent och rimlig beskrivning av det hårda arbete som många av de duktiga poliserna i Jämtland och Jämtlands inland gör – de påfrestningar som polisen har varit utsatt för i form av ökat terrorhot, ett rekordstort asylmottagande och den första gränskontrollen sedan 1994 – och att hon inte använder en ansträngd sommarsituation som utgångspunkt för att skapa och sprida otrygghet i hela länet.

Vi tillför stora resurser till svensk polis – över 2 miljarder de närmaste åren. Vi tillför redan nu i vårbudgeten 250 miljoner kronor som gör att vi kan anställa fler civilanställda och frigöra fler poliser. Detta är bra och viktiga insatser, men de löser inte rekryteringsproblemet i glesbygd för svensk polis. Där måste vi jobba med en bättre och mer flexibel rekryteringsmetod än vad polisen hittills har förmått. På det sättet kan vi fortsätta att utveckla svensk polis och göra det tryggare även för dem som bor i glesbygd och i Norrlands inland.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2016/17:1 om trygg arbetsmiljö inom rättsväsendet

Anf. 34 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Linda Snecker har frågat mig vilka åtgärder jag tänker vidta för att säkerställa att de som arbetar inom rättsväsendet kan vara trygga på sin arbetsplats. Hon har också frågat mig vilka åtgärder jag tänker vidta för att garantera att myndighetsutövningen inte påverkas av hot och trakasserier mot allmänheten.

Personal som verkar inom det offentliga och som bedriver myndighetsutövning kan riskera att hamna i situationer där de blir utsatta för hot eller trakasserier. Det gäller inte minst inom rättsväsendet. I en nyligen publicerad rapport konstaterar Brottsförebyggande rådet, Brå, att upplevelsen av otillåten påverkan mot myndighetspersonal har ökat över tid. Brå konstaterar samtidigt att säkerhetsarbetet inom berörda myndigheter har utvecklats, vilket kan ha inneburit en lägre tolerans och en ökad medvetenhet om påverkansförsök hos myndigheternas personal. Även om Brå konstaterar att trakasserier och påtryckningar inte påverkar tjänsteutövningen i någon större utsträckning medför det desto större konsekvenser för hälsan och privatlivet hos den enskilde.

Tryggheten på arbetsplatser behöver tas på största allvar. Det är främst myndigheterna själva som inom ramen för det delegerade arbetsgivaransvaret ansvarar för sin personals arbetsmiljö och säkerhet. Exempelvis har både Kronofogdemyndigheten och Polismyndigheten lokaler, mötesrum och arbetsmetoder som är utformade för att minimera risken för oönskad konfrontation. Alla nya domstolar har avgränsade personalutrymmen, möjligheterna till säkerhetskontroll har successivt utvecklats och domstolarna har anställt fler ordningsvakter och installerat fler larmbågar. Kravet på högre säkerhet har länge prioriterats vid planeringen av domstolarnas lokaler, och den utbildning som erbjuds domare i säkerhets- och ordningsfrågor har utökats.

Regeringen ser dock allvarigt på alla typer av hot och våld oavsett om det är mot myndighetspersonal, mot andra grupper inom offentlig sektor eller mot enskilda. Regeringen har bland annat tillsatt en utredning som fått i uppdrag att undersöka hur förutsättningarna för ordning och säkerhet i domstolarna kan förbättras. Regeringen har också aviserat en översyn av straffen för attacker mot blåljuspersonal och andra samhällsnyttiga funktioner för att ytterligare skydda dem i deras arbete.

Anf. 35 LINDA SNECKER (V):

Fru talman! Jag tackar inrikesminister Ygeman för svaret.

Jag tänkte börja med att fokusera på de anställda inom rättsväsendet. Mitt första jobb efter universitetsexamen var som domstolssekreterare vid en tingsrätt. Jag stämde i åtal, och jag förordnade offentlig försvarare. Jag kopierade papper och skrev utkast till domar. Jag protokollförde i säkerhetsmål och pratade med rädda målsägande. Jag ringde nämndemän och delgav tilltalade.

Detta var såklart ett mycket spännande arbete, och jag som ledamot i justitieutskottet är mycket tacksam för att ha denna erfarenhet. Därför har jag den allra största förståelse för den oro som många av medlemmarna i Jusek uttrycker i den undersökning som Jusek har gjort bland sina medlemmar om hot, våld och trakasserier på arbetsplatsen. Jag har själv varit där. Jag var även fackligt engagerad, och det är därför som jag är extra glad över att Jusek lyfter fram denna fråga och sätter press på frågor om arbetsmiljö inom rättsväsendet.

Var sjätte person som arbetar inom rättsväsendet känner sig otrygg på jobbet. Andelen anställda inom rättsväsendet som har utsatts för hot eller våld varierar självklart beroende på vilken myndighet som man jobbar på. På Kronofogdemyndigheten är det hela 66 procent som har varit utsatta för våld eller hot. Hos polisen är det faktiskt ganska mycket färre – 19 procent. De flesta incidenter sker under arbetstid och via telefon eller andra personliga kontakter.

Vi vill ha ett öppet rättsväsen, och vi vill ha ett rättsväsen som det är lätt att få kontakt med. Samtidigt är det just kontakterna med allmänheten, som ofta är upprörd, arg eller frustrerad, som rättsväsendet handskas med varje dag. Självklart händer det saker.

Tyvärr har antalet polisanmälningar som tjänstemän inom rättsväsendet gör minskat över åren. Det senaste året var det bara 14 procent som polisanmälde, och vart fjärde hot polisanmälde. Minskningen har alltså skett. Skadegörelse däremot anmäls mer – hela 55 procent 2013.

Det är därför som det är så viktigt att vi talar om vikten av att polisanmäla även hot och hat som skett under arbetstid.

Självklart är det svårt att dra gränsen när det gäller vad som har varit ett hot eller inte och vad det var som hände. Men det måste finnas en gräns för hur mycket en statlig tjänsteman ska behöva ta i sin yrkesroll. Det handlar i grund och botten om vilket slags rättsväsen som vi vill ha och vilken arbetsmiljö som ska finnas.

Därför vill jag fråga statsrådet Ygeman hur vi ska kunna arbeta framåt för att alla anställda i rättsväsendet ska känna sig trygga och säkra på jobbet.

Anf. 36 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Som jag var inne på i mitt svar på interpellantens frågor är det i första hand en fråga för respektive myndighet att ha en genomgående hög nivå på sitt säkerhetsarbete, att ha ett bra stöd för den personal som råkar ut för denna typ av händelser och att ha en bra säkerhetsorganisation. Jag är inte säker på att man ska se andelen polisanmälningar som ett bra eller dåligt tecken. Vi vill naturligtvis att så många som möjligt av dem som råkar ut för denna typ av hot ska polisanmäla. Det kan till och med vara så att det finns ett visst mått av underanmälan när det gäller polisens

anmälningar. Det är inte säkert att det ens för den gruppen är ett tecken på att det är en så mycket bättre arbetsmiljö.

Vi måste naturligtvis också se till att respektive myndighet har tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna göra ett bra säkerhetsarbete. Därför har vi tillfört mer pengar exempelvis till polisen och Säkerhetspolisen, och även till andra myndigheter, så att de kan leva upp till det ansvar som åvilar dem enligt lagen.

Min förhoppning är även att den utredning vi aviserade om domstolar-
nas trygghets- och säkerhetsarbete ska kunna leda fram till konkreta för-
bättringar. Vi har också presenterat en del lagstiftning som träder i kraft
vid halvårsskiftet och som ska leda till tryggare domstolsförhandlingar.
Det gäller bland annat möjligheten att bära vissa symboler och klädesplagg
i domstolar, där man kanske använder sig av sitt våldskapital för att på-
verka rättens ledamöter.

Jag tror att vi måste bevaka frågan noga. Jag tror att vi måste vara när-
varande i myndigheternas arbete för att se till att de lever upp till det vi
och lagen kräver av dem.

Anf. 37 LINDA SNECKER (V):

Fru talman! Tack för svaret, statsrådet Ygeman! Jag instämmer i
mycket av det du säger.

Jag vill fokusera lite mer på staten som arbetsgivare. Den undersökning
från Jusek som jag nämnde tidigare visar att bara 43 procent av arbetsgi-
varna har vidtagit åtgärder under de senaste två åren. År 2013 var siffran
50 procent, så den har sjunkit. Den myndighet som vidtagit minst åtgärder
är kronofogden, alltså den myndighet där flest antal anställda blivit utsatta
för hot, hat eller trakasserier. Detta är jätteallvarligt, för det kan skapa en
kultur av att hot inte är så allvarligt och att vi inte ska ta det på så stort
allvar.

Det är här själva arbetsgivaransvaret kommer in. Vi i den här kamma-
ren och ni från regeringen måste trycka på det ansvar statliga arbetsgivare
har. Förtroendet för rättsväsendet har ökat den senaste tiden – människor
litar på sina myndigheter – och därför måste myndigheterna också leverera
till sina anställda. Så ser det tyvärr inte riktigt ut i dag. Många myndigheter
befinner sig i ålderdomliga lokaler. I till exempel domstolar saknas det
ibland enskilda utgångar för åklagare och enskilda samtalsrum för försva-
rare. Antalet anställda som menar att de nu för tiden får samma stöd som
tidigare av sin arbetsgivare när något händer har minskat, och tyvärr vidtas
färre åtgärder.

Målet, som jag tror att vi är överens om, är att statliga myndigheter ska
vara en attraktiv arbetsplats. Då måste vi också vara på tå och påpeka när
saker och ting inte fungerar. Det statliga yrket måste nämligen utvecklas,
och där har vi facket som ett väldigt bra redskap. Jag kan ibland oro mig
över att det fackliga uppdraget och engagemanget ibland kan leda till re-
primander och andra åtgärder, till exempel inget lönepåslag, inom den stat-
liga myndigheten. Här måste vi också se hur vi kan undvika att det statliga
arbetet hamnar i samma situation som vissa privata företag i dag befinner
sig i, nämligen att det fackliga engagemanget och facket ses som fienden.

Det är viktigt att staten är en god arbetsgivare – en arbetsgivare som sätter rättssäkerheten först och myndighetsutövningen främst. Det är en förutsättning för att personalen ska vara trygg, kompetent och självständig. Det kan den bara vara om situationen på arbetsplatsen är trygg och stabil. Jag instämmer i det Jusek säger om att ingen ska behöva känna oro och otrygghet på jobbet.

Jag skulle därför vilja ställa ett par frågor, statsrådet Ygeman. Du har redovisat en del saker, men hur går tankarna kring staten som arbetsgivare? Hur ska vi kunna arbeta fram att staten blir en ännu bättre arbetsgivare med en trygg personal?

Anf. 38 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru talman! Staten som arbetsgivare och det statliga arbetsgivaransvaret är främst frågor som ligger under civilminister Ardalan Shekarabi och som han måste svara på. Men rent allmänt delar jag naturligtvis Linda Sneckers uppfattning att staten ska vara en god arbetsgivare och att medarbetarna i statlig sektor är den kanske värdefullaste tillgången, precis som i privat sektor.

Det är viktigt att ha ett utvecklat samarbete med de fackliga organisationerna, inte bara för ett aktivt säkerhetsarbete utan även för utveckling av den egna verksamheten. Det är få saker som är så viktiga för verksamheten som att ha engagerade medarbetare som är med i utvecklingen av den egna arbetsplatsen.

Linda Snecker ställer också frågor om kronofogden och de till synes minskande siffrorna där. Kronofogden har ändå ett väl utvecklat säkerhetsarbete. Man har inpasseringssystem till sina lokaler, där besökare kommer från receptionen och den anställde från skalskyddet. Man har besöksrum och receptioner som är utrustade med larm, och man har ett elektroniskt incidentrapporteringssystem inom myndigheten så att även incidenter som kanske inte räcker för polisanmälan kan fångas upp i arbetsmiljöarbetet. Alla kronofogdeinspektörer genomgår en speciell säkerhetsutbildning så att de vet hur de ska hantera dessa frågor, och utbildningen har reviderats under de senaste åren.

Min bild är alltså att det ändå finns ett genomgripande säkerhetsarbete på kronofogden. Det kan säkert utvecklas, och jag vet att man på huvudkontoret just nu gör en översyn som ska vara klar den 1 oktober. Det kan naturligtvis komma fler förslag på förändringar och förbättringar i det arbetet.

Anf. 39 LINDA SNECKER (V):

Fru talman! Tack för ditt svar, statsrådet Ygeman! Jag är jätteglad över engagemanget i frågan. Detta är frågor där det tar lång tid att förändra, och det är envishet och enträget arbete som gör att vi rör oss framåt. Jag tror att mycket kan bli bättre. Jag tror att vi har kommit längre inom vissa myndigheter än inom andra; du redovisade kronofogdens arbete, och det låter väldigt bra med tanke på den utsatta situation som finns inom myndighetens verksamhet.

Jag kommer att följa frågan med stort intresse, och jag tror att du gör på precis samma sätt. Jag vill tacka så mycket för debatten.

Anf. 40 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Fru talman! Jag tackar interpellanten för en god debatt. Jag kan försäkra henne om att vi kommer att fortsätta att arbeta i frågan framgent.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2016/17:9
27 september

Svar på
interpellationer

§ 9 Svar på interpellation 2015/16:787 om temporära bygglov för modulbostäder

Anf. 41 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Fredrik Schulte har frågat mig om jag tänker vidta några åtgärder med anledning av att nya domar talar för att modulbostäder inte kan uppresas med temporära bygglov.

Mark ska användas till det den är mest lämpad för. Det kommunala planmonopolet innebär att det är kommunen som, inom de ramar som ges i planprocessen för översikts- respektive detaljplanering, bestämmer vad marken är mest lämpad för. Planprocessen garanterar att olika allmänna och enskilda intressen tas om hand och vägs mot varandra och är även viktig ur ett demokratiskt perspektiv.

För att kunna möta akuta behov och upprätthålla en effektiv samhällsutveckling behövs vissa ventiler i systemet. En sådan är möjligheten att tillåta avsteg från vissa krav under en begränsad period med stöd av tidsbegränsade bygglov. Det är dock viktigt att en sådan ventil inte ska kunna användas systematiskt för att kringgå planprocessen.

Jag delar dock interpellantens uppfattning att det bör bli enklare att uppföra flyttbara bostäder med stöd av tidsbegränsade bygglov. Ett problem med nu gällande reglering och praxis på området är att den som söker ett tidsbegränsat bygglov för att uppföra en byggnad för bostadsändamål måste visa att behovet av åtgärden är tillfälligt. Detta innebär att den bostadsbrist som råder i många av landets kommuner i sig utgör ett hinder för att uppföra bostäder med stöd av tidsbegränsade lov.

Regeringen, Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har i den så kallade migrationsöverenskommelsen enats om att tillfälliga lättnader i plan- och byggregleringen ska genomföras och att en översyn ska göras, så att krav på byggnader som uppförs eller tas i anspråk med tidsbegränsat bygglov förenklas. Inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att se över regleringen av tidsbegränsade bygglov för bostadsbyggnader, i syfte att underlätta etableringen av sådana.

Anf. 42 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Som alla känner till är det ett stort problem att Sverige har konfronterats med ett väldigt stort asylmottagande. I takt med att de många människor som kom under framför allt 2015 – men även dessförinnan – har fått sina asylärenden hanterade ska de sedan kommunplaceras. Den placeringen ska ske på ett jämlikt sätt, fördelat över landets alla kommuner. Detta är vi överens om över blockgränserna efter en uppgörelse förra hösten.

Här hamnar vi dock i något av ett moment 22. Regeringen har sagt att man helst vill att de kommuner som har en fungerande arbetsmarknad ska ha ett särskilt stort mottagande. Problemet är att just de kommunerna har den absolut största bostadsbristen.

I Stockholms kommun – eller i Stockholms län – är det i princip så att inga utöver nyfödda eller nyanlända flyttar in. Stockholm har en ganska oroväckande demografisk utveckling, där vi trots en god arbetsmarknad inte kan bostadsförsörja dem som vill flytta hit.

Särskilt knepigt blir det om kommunerna dessutom ska ta ansvar för att ordna bostäder till ett hundratal nyanlända. I min egen hemkommun i Stockholmsområdet skulle kommunen för att lösa bostadsbristen för nyanlända behöva gå in och sluka i stort sett alla tillgängliga bostäder – helt enkelt köpa alla bostadsrätter och villor i kommunen. Detta är inte en gångbar lösning.

Vad som måste till är att vi snabbt kan bygga så kallade modulbostäder. Egentligen är det ingen som vill göra detta, utan det är något vi är tvungna att göra givet läget.

Problemet är att vi nu har börjat se signaler på att kommunerna inte kommer att kunna göra detta, eftersom man inte får upprätta bostäder av permanent karaktär på temporär mark. Göteborgs kommun har byggt 300 studentlägenheter, och nu har det bygget blivit ett domstolsärende där man riskerar att behöva riva dessa 300 lägenheter. Det här är en katastrofal situation för alla inblandade.

Jag tycker att svaret från Peter Eriksson i grunden är positivt: Regeringen är medveten om problemet och vill jobba med att lösa detta.

Jag vill ändå trycka på framför allt två saker. För det första tror jag att det är viktigt att hålla isär det vi kom överens om i migrationsuppgårelsen och det problem jag beskriver. Det vi kom överens om i migrationsuppgårelsen handlade om att Migrationsverket skulle få undantag från PBL – plan- och bygglagen – för att upprätta sina ankomstboenden. När kommunerna sedan ska ordna boenden åt de kommunplacerade asylsökandena har man ett helt annat problem.

Jag tror att det är viktigt att regeringen är medveten om detta problem. Min första fråga är huruvida ministern är medveten om att det finns en skillnad här, därför att när kommunerna är i kontakt med den statliga, offentliga förvaltningen får de ständigt svaret att PBL har förenklats. Men det gäller inte just det problem jag tar upp nu.

För det andra vill jag säga att det är positivt att regeringen är på bollen, men nu måste man agera snabbt. Det handlar om att inom det kommande året få detta på plats.

Anf. 43 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Tack, Fredrik Schulte! Jag håller i alla fall delvis med om problembilden. Jag skulle inte säga att temporära byggnader och bostäder är den stora lösningen, utan den huvudsakliga lösningen är fortfarande att bygga nya permanenta bostäder.

Det glädjande med dagens situation är att vi faktiskt gör detta. Kommunerna, som har bostadsförsörjningsansvaret, bygger i dag mycket mer än vad man gjorde för bara några år sedan. Vi har i praktiken fördubblat byggandet av permanenta bostäder under de senaste åren. Vi är redan uppe

på en nivå vad gäller byggnadstakt som vi inte har sett i Sverige på flera decennier.

Trots de problem som finns i bostadsbyggnadsprocessen – med detaljplaner, översiktsplaner, bygglov och många andra svårigheter, till exempel att det i många fall tar för lång tid – känner jag mig ändå ganska trygg med att många av problemen går att lösa. De kommuner som bygger mycket har visat att det finns sätt att hantera detta.

Det finns också sådana som har varit mindre lyckosamma i sin planering, både här i Stockholm och på andra ställen. Det finns kommuner som inte är vana vid att bygga och som inte har gjort det i någon större utsträckning på väldigt länge. För dem tar det längre tid att ställa om till att bygga. Men vi som tittar bakåt på statistiken ser att vi har underskattat nybyggnadsfrågan under 20 års tid. Under 20 års tid har vi byggt betydligt mindre än vad vi borde ha gjort, och det gör att nu vi har ett stort och akut problem framför oss.

Jag skulle inte säga att det bara är invandringen som har lett till att vi har ett akut problem, utan den huvudsakliga anledningen är egentligen att vi under lång tid har byggt alldeles för lite.

Men nu bygger vi som sagt mer. Jag tror också att en del av lösningen ligger i att i större utsträckning använda det befintliga bostadsbeståndet vid akut bostadsbrist, som i dag – att människor hyr ut en del av sin bostad i större utsträckning.

Men tillfälliga bostäder är naturligtvis också en del av lösningen när kommunerna har stora problem att hantera detta. Det är också skälet till att jag är bekymrad över de domar som fallit. Regleringen har inte varit bra – den praxis som har utvecklats är i alla fall inte förenlig med situationen. I det här läget, när vi ser ett akut bostadsbehov som även är långsiktigt, blir det bekymmersamt att man måste kunna påvisa att behovet av bostäder också är tillfälligt.

Min avsikt är att med en ny reglering förenkla dessa frågor och göra så att man kan hantera detta smidigt och snabbt i kommunerna och att få en ny lagstiftning på plats så fort som möjligt.

Anf. 44 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Tack, Peter Eriksson, för svaret! Vi är nog i grund och botten ganska överens om vad problemet är och även – åtminstone vad gäller detta – om vad lösningen är.

Jag vill bara tillägga att även om det byggs mer nu, vilket är jättepositivt, kan man ändå inte säga att lösningen ligger i att öka det generella byggandet. Vi har en katastrofalt akut situation i framför allt Stockholmsområdet. Det är framför allt i just Stockholmsområdet som man historiskt har varit bra på att bygga, och där bygger man nu ännu mer än vad man tidigare gjorde.

Men på grund av att det är så populärt att flytta till Stockholm är det en enorm press på bostadsmarknaden. Detta gör att de som är bäst i klassen nu kanske har det absolut tuffast att på kort tid leverera bostäder. Då måste vi se till att hantera den tillfälliga lösningen.

Jag ser problemet – det ska inte bli så att man använder temporära bostäder som ett sätt att lösa det långsiktiga problemet. Därför är det angeläget att man hittar en lösning på det här inom kort.

Jag har bara en avslutande fråga till ministern: När kan vi förvänta oss att en regleringsändring är på plats? Vi skulle ha behövt den i går!

Anf. 45 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Jag håller med om att vi skulle ha behövt den i går, men nu var det så att vi hade en annan reglering i går. Den innebar att det här problemet uppstod genom beslut i våra domstolar. Det var först efter att den situationen uppstod som det var uppenbart för de flesta att det behövdes en förändring av regleringen, och den skedde för bara några månader sedan.

Vi arbetar aktivt för att få fram en ny reglering. Jag hoppas och tror att det kommer att kunna ske ganska snabbt. Jag tror också att bara den signalen att vi tar fram en ny reglering kommer att vara viktig för kommunerna, även om genomförandet sker några månader senare.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 10 Svar på interpellation 2015/16:788 om andrahandsuthyrning

Anf. 46 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Fredrik Schulte har frågat mig om jag tänker vidta några åtgärder med anledning av att bostadsrättsföreningar alltjämt kan stoppa en andrahandsuthyrning efter att uthyrningen pågått ett antal år.

Som Fredrik Schulte tar upp har Sverige under alltför många år haft underskott av bostäder, och befintliga bostäder har inte heller nyttjats optimalt. Flera åtgärder har dock de senaste åren genomförts för att underlätta för privatpersoner att hyra ut sina bostäder.

Den nuvarande regeln om tillstånd till upplåtelse i andra hand tillkom efter att den förra regeringens förslag till ändringar i bostadsrättslagen inte fått stöd i riksdagen. Inte minst var motståndet från bostadsrättssektorn mycket stort. Förslaget arbetades då om i nära kontakt med bostadsrättsorganisationerna för att åstadkomma en lämplig balans mellan den enskilda bostadsrättshavarens behov av att kunna hyra ut sin bostad samt bostadsrättsföreningens och övriga medlemmars intresse av att fastigheten bebos av den som har ett långsiktigt behov av bostaden.

Lagen utgår från att synen på bostadsrättshavarens skäl för en andrahandsupplåtelse ska vara generös. Enligt propositionen förutsätts samtidigt att skälen för en upplåtelse i andra hand normalt väger lättare med tiden. Även i den delen vilar reglerna på en avvägning mellan olika intressen.

Före sommaren aviserades en satsning innehållande 22 steg för fler bostäder, varav en åtgärd handlar om att underlätta privatbostadsuthyrning. Att utnyttja de befintliga bostäderna bättre och att skapa incitament för att fler ska vilja hyra ut sin bostad, eller del av bostad, i andra hand under trygga förhållanden är således någonting som regeringen arbetar med och avser att återkomma till.

Anf. 47 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Min bror bor utomlands sedan ett par år tillbaka. Han hyrde ut sin lägenhet under nästan tre års tid. Han skulle väldigt gärna vilja fortsätta att hyra ut den, men det får han inte för bostadsrättsföreningen. Det här är en lägenhet i Stockholm, så det är en lägenhet som inte skulle vara svår att hyra ut. Jag kan säga att om jag hade fått en krona för varje gång som jag fått en fråga från kompisar eller bekantas bekanta som vet att min lillebrors lägenhet står tom, hade jag kunnat bjuda Peter Eriksson på öl efter interpellationsdebatten. Jag tror att det här i grunden är någonting som ingen tycker är positivt, utom möjligen min brors bostadsrättsförening av någon märklig anledning.

Jag tolkar svaret från Peter Eriksson på ett positivt sätt, att han ser problemet. Kort och gott tolkar jag det som att vi kan förvänta oss att inom kort se en proposition som ändrar på det här.

Anf. 48 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Fredrik Schulte kanske inte ska vara alldeles säker på att det blir en ändring i just den här lagen. Den är ju ganska nyligen ändrad, som jag var inne på.

Vi tittar generellt på frågan om att vidta ett antal åtgärder för att underlätta för privatbostadsuthyrning. Men frågan om bostadsrättsföreningarna och tillstånd att hyra ut bostadsrätter i andra hand är så nyligen behandlad i en ny lagstiftning, så jag tror att det är mindre troligt att vi gör en förändring av den just nu.

Däremot finns det en rad andra åtgärder som handlar om att stärka ställningen både för den som hyr ut en bostad och för den som hyr en bostad i andra hand eller hyr del av bostad. Inom det här området tittar vi nu på en rad olika alternativ, bland annat depositionsavgifter, förmedling av andrahandskontrakt, hyra av del av bostad och partiella kontrakt. Det finns en rad frågor som vi kan tänka oss att se över, också om bostadsbidrag, som i dag inte går att få om man till exempel hyr en del av en lägenhet.

Jag tror och hoppas att vi ska kunna komma med förändringar. Men jag är inte säker på att det blir att ta ytterligare steg som gör att bostadsrättsföreningarnas ställning försvagas.

Anf. 49 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Jag tror att Peter Eriksson har samma problem som jag ofta har, nämligen svårt att erkänna att tiden går fort. Det var faktiskt ganska länge sedan som vi beslutade om den här propositionen från den förra regeringen – 2011, och 2012 trädde den i kraft – som innebar avregleringen av andrahandsmarknaden. Den har i grunden varit väldigt lyckosam och resulterat i tiotusentals nya bostäder, åtminstone i Stockholmsregionen där trycket har varit som starkast.

Jag förstår inte riktigt argumentet här. Bara för att någonting är nytt, även om jag ifrågasätter om det är särskilt nytt, innebär det inte att det inte går att fortsätta att ratta i systemet för att få till ytterligare fler bostäder.

Jag har svårt att förstå logiken i att en bostadsrättsförening inte får säga nej till att jag hyr ut min lägenhet, vilket jag får göra utan att ha nämnvärda skäl, men att bostadsrättsföreningen efter tre år helt plötsligt får säga nej. Det leder till att min potentiella hyresgäst blir bostadslös och måste hitta

boende någon annanstans. När vi nu har en akut situation på bostadsmarknaden skulle det vara ett enkelt sätt att ändra på detta med ett klubbslag här i riksdagen, och lagförslagen är framtagna sedan tidigare, som ministern var inne på. Då skulle vi kunna få fram ytterligare ett tusental bostäder här i Stockholmsregionen.

Jag tycker att ministern får komma med ett lite bättre argument för att vi inte ska göra det.

Anf. 50 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Det förslag som kom från regeringen genomfördes inte, utan det förändrades så att det delvis tillgodosåg vad bostadsrättsföreningarna begärde. Argumentet var att om ett flertal lägenheter i en liten bostadsrättsförening är uthyrda i andra hand blir det mycket svårare att driva och sköta den, och det blir svårare att få styrelseledamöter som fungerar aktivt. Det förutsätts ju att bostadsrättshavarna, de som äger lägenheterna, ska vara en del av själva förvaltningen, skötseln och ledningen av bostadsrättsföreningen. Det är detta som är bakgrunden.

Om man till exempel studerar på annan ort under en viss tid är det ett skäl för att få hyra ut. Men när man har studerat färdigt – det kan ta några år – väger skälet mindre. Likadant är det om man jobbar på annan ort, att ju längre tiden går, desto mindre väger skälet för fortsatt andrahandsuthyrning. Det är så som resonemanget har varit.

Anf. 51 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Jag förstår invändningen att det i en liten bostadsrättsförening kan bli knepigt att sköta den om det är många som hyr ut.

Problemet är att denna lag gäller oavsett om det är många eller få lägenheter i en bostadsrättsförening och oavsett om det är många som har hyrt ut i föreningen eller inte.

Lagen slutar att gälla efter tre år. De första tre åren är möjligheterna att hyra ut generösa, men sedan är de inte det. Detta är svårt att motivera.

Ministern beskriver att det skulle vara knepigt för föreningen att administrera detta. Men med den nya lagen har man öppnat för möjligheten att den som hyr ut betalar en peng till föreningen, och den skulle man kunna titta på att höja om det finns föreningar som är särskilt drabbade.

I grunden är det svårt att motivera existensen av denna reglering. För mig känns det som att den kom till för att Bostadsrättsföreningssverige skulle få en mjukstart och kunna förbereda sig för ett generösare andrahandsuthyrningsregelverk.

Nu har detta funnits på plats ett tag, och jag tycker att ministern borde ta initiativ till att förbättra det och på det sättet sannolikt skapa tillgång till tusentals lägenheter bara genom ett klubbslag. Det skulle också innebära att människor skulle vara beredda att investera i bostadssektorn och på så sätt skapa fler bostäder även långsiktigt.

Anf. 52 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Jag avslutar med att tacka Fredrik Schulte för förslaget. Jag får titta på detta framöver. Men just nu är det inget på gång vad gäller förändringar av lagen.

Anf. 53 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Fredrik Schulte har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder med anledning av det han framför angående SCB:s bostadsbyggnadsstatistik.

SCB är ansvarig för att utveckla, framställa och sprida officiell statistik och annan statlig statistik samt samordna systemet för den officiella statistiken. En del av den avser nybyggnad av bostäder.

Statistiken redovisas på kommunnivå med variablerna hustyp, lägenhetstyp och upplåtelseform. Inrapporteringen till SCB sker via frågeformulär till kommunerna, och det finns en eftersläpning i denna inrapportering.

För att kunna ge en aktuell indikation på bostadsbyggandets utveckling redovisar SCB kvartalsvis preliminär statistik baserad på ett ofullständigt underlag. Årsvis redovisas dock fullständig och mer detaljerad information.

Fredrik Schulte påpekar att statistiken inte särredovisar de bostäder som uppförs för användning under begränsad tid. Regeringen styr inte SCB:s arbete med den officiella statistiken på den detaljnivån. Den officiella statistiken ska vara av god kvalitet och utmärkas av bland annat relevans och aktualitet. Det är den statistikansvariga myndigheten som ansvarar för att statistiken möter kraven på kvalitet.

Enligt uppgift från SCB är man medveten om att bostäder i vissa fall tillkommer med stöd av tidsbegränsade bygglov. Uppgiften ingår dock inte bland dem som samlas in.

Fredrik Schulte beskriver i sin interpellation det faktum att det nu byggs väldigt många bostäder snabbt och på platser där de inte kommer att stå kvar långsiktigt som ett problem.

Min uppfattning är den motsatta. Det är angeläget att kommuner i samarbete med olika byggherrar snabbt skapar möjligheter för de många nyanlända att få en bostad. Det är en förutsättning för att de ska kunna etablera sig med studier och arbete.

Jag vill påminna om att regeringen och de borgerliga partierna i riksdagen för mindre än ett år sedan enades om att förenkla kraven på byggnader som uppförs eller tas i anspråk med tidsbegränsat bygglov, just för att underlätta för kommunerna i detta avseende.

Sammanfattningsvis är jag glad över att det byggs historiskt mycket i Sverige. Jag avser att återkomma till riksdagen med förslag som underlättar för kommunerna att skapa tidsbegränsade lösningar på de nu akuta bostadsproblemen samtidigt som det långsiktiga arbetet för att etablera bostadsbyggandet på en hög nivå fortgår.

Anf. 54 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Jag delar ministerns uppfattning att det är positivt att det byggs mycket historiskt sett.

Jag är dock orolig för att man tar dessa siffror på lite för stort allvar – eller, rättare sagt, att dessa siffror går på steroider. Precis som svaret antyder har många kommuner en akut bostadssituation, och precis som vi diskuterade i en debatt för 15 minuter sedan bygger man temporärt för att klara av mottagandet av nyanlända. Om man penetrerar dessa siffror skulle man se att de går på steroider, för en stor del avser tillfälligt uppställda bostäder.

Jag har inget faktaunderlag för detta, för det finns inget faktaunderlag att tillgå. Jag har ställt frågan till riksdagens utredningstjänst, och där har man konstaterat att det inte går att ta fram några siffror på detta.

Det är positivt att det byggs temporära bostäder, vilket vi debatterade för en kvart sedan och är överens om att det måste till för att hantera den akuta situationen. Faran är dock att kommunerna lägger ned så stor kraft och vedermöda på att klara den temporära situationen att de kommer att halka efter med den långsiktiga bostadsförsörjningsplaneringen.

Jag var med kommunalrådet i min hemkommun för några månader sedan när han tog första spadtaget i ett byggprojekt. Han konstaterade då att det var åtta år sedan som kommunfullmäktige började diskutera att bygga på denna plats. Det tog alltså åtta år från det att idén väcktes till dess att spaden sattes i marken.

Det var förvisso ett ganska stort bostadsprojekt, men det är ingen tidsrymd som är ovanlig för större byggprojekt. Tyvärr är det snarare normen eftersom Sverige har en krånglig och omständlig plan- och bygglag.

Om kommunerna börjar hantera det akuta problemet kan det innebära att den långsiktiga bostadsplaneringen drabbas, alltså det vi kommer att se i statistiken om åtta år eller kanske om sex år, för vi har ju förenklat reglerna lite grann.

Min oro är att vi ser dessa siffror, slår oss för bröstet och säger ”titta vad duktiga vi är” men inte ser att det är ett resultat av många års planarbete från kommunernas sida och att vi nu till följd av det temporära problemet riskerar att ställa till det i ett långsiktigt perspektiv.

Jag har ingen lösning att presentera, men jag vill flagga för problemet. Man måste ta detta på allvar och konstatera att siffrorna på det ökade bostadsbyggandet delvis kan vara lite uppblåsta. Det är dock inget snack om saken att byggandet totalt sett har ökat, och det är positivt.

Anf. 55 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Vad gäller statistiken har Fredrik Schulte en poäng. Det finns brister i statistiken. Vi har inte en riktigt bra, snabb och tydlig rapportering av bostadsstatistiken.

Men efter att ha pratat med rätt många människor inom denna sektor, både på myndigheter och ute i byggsvingen, känner jag mig trygg med att de temporära bostäder som finns, särskilt i en del av våra större städer, utgör en liten del av det totala byggandet av bostäder i Sverige i dag. Jag tror inte att det kommer att göra en jättestor skillnad framöver när man tittar tillbaka på statistiken.

När vi nästa år får mer exakta siffror över årets byggande kommer man att se att det finns en del, men det är definitivt en mindre del av den sammanlagda byggnationen.

De tidsbegränsade lösningarna behövs, men det är inte de som avgör om vi klarar dessa frågor totalt sett eller inte. Jag tror att det handlar om andra saker. Förutom att själva byggandet ökar finns det positiva tendenser när det gäller tiderna; bygglovs- och detaljplaneprocesserna går snabbare i dag. Det hänger samman med det som jag var inne på i en tidigare interpellationsdebatt, nämligen att fler och fler kommuner lär sig att hantera detta på ett bättre sätt.

Man får nya kunskaper, och det finns några kommuner som har varit snabbare, bättre och smartare än andra när det gäller att använda regelsystemet. Växjö, med en grönbå regering, är en sådan kommun.

De som har varit duktiga sprider kunskapen ut till andra kommuner, och man lär sig att sköta det på ett snabbare sätt. I dag finns många exempel på att det kanske bara tar ett år från det att man drar igång en process tills man kan sätta spaden i jorden. Det tycker jag att man ska vara glad för.

Samtidigt vet vi att det finns ett mycket större engagemang ute i kommunerna för att bygga mer i dag. Regeringen är tydlig med att det behöver byggas. Vi ställer krav på kommunerna, och vi kommer också att ställa tydligare krav på länsstyrelserna att vara med i processen för att prioritera bostadsförsörjningen. Vi ger också stöd till kommuner som tar sitt ansvar på detta område, till exempel genom den kommunbonus som vi har infört och som kommer att gynna de kommuner som genomför de bostadssatsningar och byggnationer som vi tycker är nödvändiga.

Anf. 56 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Jag har egentligen inte så mycket att tillägga mer än att det vore bra ifall departementet själv gör en kartläggning eller uppdrar åt SCB att göra en kartläggning där man skiljer på det temporära och det ordinarie bostadsbyggandet. Det är viktigt att vi får ett tydligt statistikunderlag att utgå från när vi fattar beslut om att förändra bostadspolitiken.

Jag tackar för tre bra debatter. Än så länge tycker jag att det är positiva signaler, men nu är det upp till ministern att leverera. Annars kommer det att bli tuffare toner i debatten framöver, i slutet av mandatperioden.

Anf. 57 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Fru talman! Jag får väl också tacka och säga att jag absolut inte ska riskera att ta tuffare debatter med Fredrik Schulte. Det är trevliga debatter vi har haft nu. Det hoppas jag att vi kan fortsätta med, så det kommer åtgärder.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 12 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

- 2016/17:3 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om europeiska långsiktiga investeringsfonder
- 2016/17:4 Ett reformerat bilstöd
- 2016/17:7 Ändrade regler om beskattningsinträde vid fusion och fission
- 2016/17:13 Anvisade elavtal
- 2016/17:14 Ny definition av fastighetsbegreppet i mervärdesskattelagen

Motioner

med anledning av prop. 2015/16:187 Genomförande av EU:s försvararaktiv
2016/17:66 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (SD)

med anledning av prop. 2016/17:16 Godkännande av klimatavtalet från Paris
2016/17:87 av Martin Kinnunen m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2015/16:192 Handlingsplan 2016–2018 till skydd för barn mot människohandel, exploatering och sexuella övergrepp
2016/17:50 av Johan Hedin (C)
2016/17:54 av Roger Haddad m.fl. (L)
2016/17:65 av Adam Marttinen och Kent Ekeroth (SD)
2016/17:67 av Andreas Carlson m.fl. (KD)

§ 13 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 23 september

2016/17:13 Elområdesindelningen och Sydvästlänken

av Jonas Jacobsson Gjörtler (M)
till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

2016/17:14 Kemikalieinspektionen, växtskyddsmedlen och generationsmålet

av Jonas Jacobsson Gjörtler (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:15 Hastighetssänkningar på våra vägar

av Carl-Oskar Bohlin (M)
till statsrådet Anna Johansson (S)

den 26 september

2016/17:16 700-megahertzbandet och blåljusmyndigheterna

av Erik Ottoson (M)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:17 Dataroaming inom EU

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:18 Säkrad konkurrens på 700-megahertzbandet

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:19 Akutsjukhus

av *Lotta Finstorp* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

Prot. 2016/17:9

27 september

-----

§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 23 september

2016/17:34 Samtal om höghastighetsjärnvägen

av *Per Klarberg* (SD)

till statsrådet Anna Johansson (S)

den 26 september

2016/17:35 Riksrevisionens rapport om den offentliga förvaltningens digitalisering

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2016/17:36 Uppföljning av nya kollektivtrafiklagen

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:37 Europeiskt försvarssamarbete

av *Jan R Andersson* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:38 Statens ansvar för kostnader till följd av regionsammanslagning

av *Erik Bengtzboe* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2016/17:39 EU:s stridsgrupper

av *Jan R Andersson* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:40 Nedskräpning med fimpar

av *Lennart Axelsson* (S)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:41 Regeringens beredning av förslag gällande företagsbeskattning

av *Maria Malmer Stenergard* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

Prot. 2016/17:9
27 september

2016/17:42 Teracom och marknäten

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:43 Flygets utsläpp och förhandlingarna i ICAO

av *Jens Holm* (V)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

§ 15 Kammaren åtskildes kl. 15.53.

Sammanträdet leddes
av andre vice talmannen från dess början till och med § 7 anf. 32 (delvis)
och
av tredje vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

TUULA ZETTERMAN

/Olof Pilo

§ 1 Aktuell debatt om polisens situation	1
Anf. 1 ANNIE LÖÖF (C).....	1
Anf. 2 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	1
Anf. 3 BEATRICE ASK (M)	3
Anf. 4 KENT EKEROTH (SD).....	5
Anf. 5 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP).....	6
Anf. 6 ANNIE LÖÖF (C).....	8
Anf. 7 LINDA SNECKER (V).....	9
Anf. 8 ROGER HADDAD (L).....	10
Anf. 9 ANDREAS CARLSON (KD).....	11
Anf. 10 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	13
Anf. 11 BEATRICE ASK (M)	14
Anf. 12 KENT EKEROTH (SD).....	15
Anf. 13 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP).....	16
Anf. 14 ANNIE LÖÖF (C).....	17
Anf. 15 LINDA SNECKER (V).....	18
Anf. 16 ROGER HADDAD (L).....	19
Anf. 17 ANDREAS CARLSON (KD).....	20
Anf. 18 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	21
Anf. 19 BEATRICE ASK (M)	22
Anf. 20 KENT EKEROTH (SD).....	22
Anf. 21 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP).....	23
Anf. 22 ANNIE LÖÖF (C).....	23
Anf. 23 LINDA SNECKER (V).....	24
Anf. 24 ROGER HADDAD (L).....	24
Anf. 25 ANDREAS CARLSON (KD).....	25
Anf. 26 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	26
§ 2 Avsägelse.....	26
§ 3 Anmälan om kompletteringsval.....	27
§ 4 Anmälan om subsidiaritetsprövning.....	28
§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott	28
§ 6 Ärenden för bordläggning.....	28
§ 7 Svar på interpellation 2015/16:792 om effekter av polisens omorganisation i Norrlands inland.....	28
Anf. 27 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	28
Anf. 28 SAILA QUICKLUND (M)	29
Anf. 29 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	30
Anf. 30 SAILA QUICKLUND (M)	30
Anf. 31 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	31
Anf. 32 SAILA QUICKLUND (M)	32
Anf. 33 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	32
§ 8 Svar på interpellation 2016/17:1 om trygg arbetsmiljö inom rättsväsendet	33
Anf. 34 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	33
Anf. 35 LINDA SNECKER (V).....	34
Anf. 36 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	34
Anf. 37 LINDA SNECKER (V).....	35

Anf. 38 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	36
Anf. 39 LINDA SNECKER (V)	36
Anf. 40 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	37
§ 9 Svar på interpellation 2015/16:787 om temporära bygglov för modulbostäder	37
Anf. 41 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	37
Anf. 42 FREDRIK SCHULTE (M)	37
Anf. 43 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	38
Anf. 44 FREDRIK SCHULTE (M)	39
Anf. 45 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	40
§ 10 Svar på interpellation 2015/16:788 om andrahandsuthyrning.....	40
Anf. 46 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	40
Anf. 47 FREDRIK SCHULTE (M)	41
Anf. 48 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	41
Anf. 49 FREDRIK SCHULTE (M)	41
Anf. 50 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	42
Anf. 51 FREDRIK SCHULTE (M)	42
Anf. 52 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	42
§ 11 Svar på interpellation 2015/16:789 om bostadsbyggnadsstatistik.....	43
Anf. 53 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	43
Anf. 54 FREDRIK SCHULTE (M)	43
Anf. 55 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	44
Anf. 56 FREDRIK SCHULTE (M)	45
Anf. 57 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	45
§ 12 Bordläggning.....	46
§ 13 Anmälan om interpellationer	46
§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar	47
§ 15 Kammaren åtskildes kl. 15.53.	48